Univerzita Karlova v Praze
Fakulta pedagogická
Hlavní specializace: Učitelství VVP pro ZŠ a SŠ, obor ČJ –HV

Název diplomové práce:

Profesionální české hudební soubory (smyčcová kvarteta)

Vypracovala: Andrea Syllová
Vedoucí diplomové práce: MgA. J. Portych
Oponent: Doc. M. Perglerová

Zadání diplomové práce:

Název tématu: **Profesionální české hudební soubory (smyčcová kvarteta)**

Autorská anotace:

Ve své práci budu sledovat vývoj smyčcových kvartet od prvopočátků k souborům mladým, současným. Mezi první nejvýznamnější patří České kvarteto, následuje Smetanovo kvarteto, které společně vytvořily základnu pro další vývoj komorní hudby. Především díky těmto dvěma kvartetům mohou novodobá kvarteta navazovat na dlouholetou tradici komorní hudby. Zaměřuji se také na první učitele a umělce, kteří komorní hudbu vyučovali a zasloužili se o vzdělání komorních umělců.

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma

" Profesionální české hudební soubory (smyčcová kvarteta)"

jsem vypracovala samostatně.

Použitou literaturu a podkladové materiály

uvádím v přiloženém seznamu literatury.

V Praze dne 10. 4. 2006

Podpis:

Poděkování:

Ráda bych tímto poděkovala panu **MgA. Jiřímu Portychovi** za poskytnuté rady a odborné vedení celé práce. Dále bych chtěla poděkovat panu MgA. Radku Křižanovskému za poskytnutí rozhovoru. Velký dík patří beze sporu mým rodičům za nezapomenutelnou podporu během studia.

Profesionální české hudební soubory

(smyčcová kvarteta)

OBSAH:

1. Úvod.....7

2. Hudba a repertoár období klasicismu.....10

2.1 Duchovenstvo.....10

2.2 Šlechta.....10

2.3 Komorní versus orchestrální hra.....12

3. Tradice komorní hry u nás.....14

3.1 Situace v Brně.....16

4. Koncertní život kolem roku 1900.....18

5. Nejvýraznější komorní tělesa 1.pol. 20. stol.....19

5.1 Komorní hudba 20. let.....22

5.2 Komorní soubory 20. let.....22

5.3 Situace v Brně.....24

5.4 Komorní soubory 30. let.....26

6. Soubory po druhé světové válce.....27

7. Současná smyčcová kvarteta.....32

8. Vývoj Interpretace.....76

9. Přínos českých hudebních těles do světové hudební kultury.....81

10. Rozhovor se sekundistou Apollon kvarteta - panem Radkem Křižanovským...87

11. Závěr.....94

12. Summary.....96

13. Seznam literatury.....98

14. Seznam použitých zkratek.....101

15. Přílohy.....102

1. ÚVOD:

Jako téma mojí diplomové práce jsem si zvolila Profesionální komorní hudební soubory současnosti na české hudební scéně (smyčcové soubory). Tuto oblast jsem si vybrala z toho důvodu, že o souborech dnešní profesní scény bylo napsáno velmi málo informací.

O jednotlivých souborech můžeme získat informace většinou jen z jejich propagačního materiálu či internetových stránek.

Svou práci rozděluji na kapitoly, v první kapitole *Hudba a repertoár období klasicismu* se zabývám velmi obecně klasicistním obdobím, ve kterém se začala rozvíjet komorní hudba, uvádím jako příklad několik nejvýznamnějších českých autorů, kteří v této oblasti pracovali a vynikali.

Navazuji kapitolou *Tradicí komorní hry v* Čechách, ve které podávám informace o rozvoji kvartetní hudby u nás. Sledovala jsem vývoj v rámci konzervatoře pražské i brněnské, kde brněnská situace byla vždy o něco pozadu za hlavním městem. Uvádím první učitele houslové hry, kteří nejen podněcovali vznik komorních smyčcových souborů, ale většinou sami smyčcová kvarteta zakládali a prezentovali se v nich. Jedná se především o houslové pedagogy B.V. Pixise, A. Benewitze, kteří se zasloužili o rozvoj komorní hudby u nás.

Vedle učitelů neopomíjím ani jejich nejvýznamnější žáky, kteří působili jako členové prvních komorních souborů, mnozí nejen u nás, ale také v zahraničí.

V další kapitole soustřeďuji informace o nejvýznamnějších komorních souborech od těch méně významných, které vznikly před věhlasným Českým kvartetem, po soubory, které na něj navazovaly a které se později rozvíjely v poválečném období.

V 1. po. 19. stol. se na hudební scéně objevovalo jen malé množství komorních souborů. Mezi nejvýznamnější patřilo od roku 1892 České kvarteto a dalším bylo od roku 1945 Smetanovo kvarteto. Tyto dva soubory jakoby vyčnívaly v hierarchii těles.

Dlouhou dobu stály na hudebním poli osamoceně, aniž by se objevila tělesa stejného společenského významu. Až nezapomenutelný úspěch obou souborů nejen u nás, ale také v zahraničí podnítil vznik a rozvoj dalších komorních těles.

Právě tato dvě komorní tělesa vytvořily nepostradatelné podhoubí a základnu pro českou komorní hudbu, ačkoliv rozmezí mezi působením obou těles bylo 53 let.

V dnešní době se nástrojů chopili mladí umělci, kteří navázali na silnou komorní tradici v české hudbě. Tito mladí lidé mají chuť a energii zakládat stále nové a nové komorní soubory. Tento trend se projevuje také v oblasti komorních duí, trií, kvintet, a samozřejmě také orchestrů, jejichž množství se rychle rozšiřuje.

Dále uvádím přehled soudobých smyčcových kvartet, u kterých jsem se snažila zachytit základní charakteristiku, repertoár, na který se zaměřují, případně ocenění, kterých se jim za dobu jejich působení dostalo.

Jelikož počet souborů tak vysoce vzrostl, je u nich patrná snaha se nějakým způsobem odlišovat od ostatních. O tuto diferenciaci se snaží především výběrem repertoáru. Na poli české hudby se objevily soubory, které se nezaměřují pouze na klasický repertoár „vážné hudby", ale do svého inventáře začleňují také skladby jiných žánrových oblastí a některé z nich také kompozice jazzových autorů. Vedle různorodosti repertoáru se také snaží o vytvoření vlastního interpretačního stylu.

Soubory uvedené v mé práci patří mezi tělesa profesionálními. Úloha souborů amatérských je samozřejmě také veliká a nezastupitelná. Ty většinou tvoří odborné publikum pro profesionály, ačkoliv je počet amatérských kvartet v porovnání s profesionálními velmi malý. Našli bychom ale velký počet amatérských orchestrů. Otázka souborů amatérských by mohla být podnětem a námětem pro dalších specializaci.

Informace jsem získávala z různých zdrojů. Základní poznatky jsem čerpala z nejnovějšího Českého hudebního adresáře Muzikontaktu, vytvořeného na rok 2005, který byl vydán ve spolupráci s Hudebním informačním střediskem, který mi poskytl také určité údaje.

Další zdroje jsem čerpala z konzultací v rámci pedagogické fakulty a s jednotlivými umělci. Dále také z přiložené použité literatury, informačních brožur z HIS, hudebních časopisů zaměřujících se na klasickou hudbu – především Harmonie a Hudební rozhledy, dále pak z propagačních materiálů a internetu.

2. HUDBA A REPERTOÁR OBDOBÍ KLASICISMU

Klasicismus je období, ve kterém byly České země patřily k rakouské říši, což vedlo k stagnaci ve vývoji země. Co se týče hudební oblasti, zde země zaostávala především ve společenské základně pro provozování hudby. Hudba se soustředila stále kolem církevních institucí či panovnických dvorů. Byla představována komorní hudba - ať už amatérská nebo profesionální.

2.1 Duchovenstvo

Hudba byla symbolem vzdělanosti a vyššího životního stylu. S hudbou se mohli i ti nejchudší obyvatelé setkat v kostele. Hudba se provozovala v chrámech a klášterech – především chrám sv.Víta, díky jezuitům v Klementinu či na Strahově.

2.2 Šlechta

Bohatí šlechtici si platili své osobní muzikanty, někdy celé soubory nebo i sami v těchto tělesech hráli. Jako příklad můžu uvést Esterházyho. Mezi šlechtické kapely můžeme zařadit například schwarzenberskou v Českém Krumlově či lobkovickou v Roudnici n.L. Na šlechtickém dvoře se kapely střídaly velmi často, neboť šlechta nebyla přece jen tak zaopatřená jako církev. Mnoho hudebníků odcházelo do ciziny za lepšími podmínkami. Po zrušení nevolnictví se situace uklidnila.

Hudba se však vyvíjela nejen ve velkých městech, ale i na venkově formou muzicírování v kantorských rodinách. Také mezi poddanými se našla velká spousta hudebníků, kteří byli díky jejich schopnostem osvobozeni od práce a měli další výhody. Měla své významné postavení v boji protireformním, tudíž se její působení přenášelo z pole kulturního na pole politické. Vzhledem k postavení našich zemí do područí Rakouska, nebyly úplně odříznuté od okolního hudebního světa.

Praha, jakožto spojnice mezi Itálií a Drážďany, přijímala nové podněty. Hudební vývoj nebyl tedy v našich zemích nijak opožděn. Objevily se nové, pro nastupující sloh příznačné typy. I kompoziční druhy, které zůstaly v názvu a celkovém schématu stejné, se proměnily ve vnitřní struktuře. V oblasti instrumentální hudby stále existoval typ suit, který se ale postupem času přešel do hudby užitkového a zábavného charakteru, jako např. divertimenta a serenády.

Ze starších typů se dále vyvíjí nástrojový koncert, koncertantní sinfonie nahradila typ concerta grossa. Významnými hudebními druhy se stala symfonie a **smyčcový kvartet**. Začala se objevovat smyčcová kvinteta, dechová kvinteta (A. Rejcha). Za „otce smyčcového kvarteta" je považován vedle L. Boccheriniho také J. Haydn. Stejně tak W.A. Mozart komponoval výrazně v tomto duchu. V oblasti sonátové zanikla barokní triová sonáta a začala se na místo ní ustalovat sonáta pro dva nástroje, z nichž jeden byl většinou klávesový. Repertoár českých zemí se nijak zvlášť nelišil od repertoáru světového.

Od 40. let 18. stol. se začala projevovat snaha o nové postupy - veřejné koncerty, které se ovšem příliš neujaly. Ke skutečnému rozvoji došlo až na sklonku klasicismu v 1. polovině 19. století.

V letech osmdesátých je vliv církve značně omezen, čímž dochází ke zmírnění vlivu chrámové hudby. Také zrušení nevolnictví vedlo k rozvoji společnosti a příznivých podmínek ke kulturnímu vyžití.

Vznikají významné hudební základny. Vedle divadla v Kotcích (otevřeného v letech 1735-1783) vzniklo Nosticovo divadlo (založeno 1783), ve kterém se provozovala italská opera seria. V tomto divadle zazněl Don Giovanni dirigovaný přímo W.A. Mozartem, hrálo se zde převážně německy a italsky, někdy o sobotách česky (českou úlohu převzala až roku 1786 Bouda).

Nosticovo divadlo bylo přejmenováno v roce 1798 na Stavovské poté, co vešlo do správy českých stavů. Mezi dalšími můžeme jmenovat např. malostranské Thunovské divadlo.

V 1. pol. 19. stol. vzniká *Jednota umělců hudebních k podpoře vdov a sirotků (1803) a Jednota pro zvelebení hudby v Čechách (1810),* díky které roku 1811 vzniká *Pražská konzervatoř.*

2.3 Komorné versus orchestrální hra

Vedle smyčcového kvarteta existují také další soubory: **smyčcové trio** (housle, viola, violoncello), **smyčcové kvinteto** (smyčcové kvarteto s kontrabasem nebo dvěma violami či dvěma violoncelly), **dechové kvinteto** (flétna, hoboj, klarinet, fagot, lesní roh), **klavírní trio** (sólový klavír za doprovodu houslí a violoncella), **klavírní kvarteto** (klavír, housle, viola, violoncello), **klavírní kvinteto** (klavír a smyčcové kvarteto).

V počátku vývoje nebyly vyhraněné rozdíly mezi komorní a orchestrální hudbou. Například symfonie z raného klasicistního období měly kvartetní povahu v tom smyslu, že party violoncell a kontrabasu od sebe nebyly odlišeny. Tudíž bylo možné hrát skladbu orchestrálně i komorně.

K dnešnímu "tvaru" komorní a orchestrální hudby se muselo propracovával postupně. V diskografiích skladatelů klasicismu objevíme desítky, někdy i stovky smyčcových kvartet. Často bývají pětivětá.

Například **Franz Joseph Haydn** píše šest smyčcových kvartetů – tzv. Slunečních v prvním esterházyovkém období (do r. 1766); sérii Ruských smyčcových kvartetů, op. 33 v posledním esterházyovkém období (do r.1790) a v posledním tvůrčím období (do r. 1809) smyčcové kvartety op.74 a 76, tzv. Erdödyovské. Wolfgang Amadeus Mozart vytvořil šest kvartetů, které reagovaly na Haydnovy. Jedná se o Pruské kvartety, op. 50, Kvartety op.54 a Tolstovské kvartety, op. 64; nebo další smyčcové kvartety D dur, B dur, F dur. Beethoven složil šestnáct smyčcových kvartetů (Lobkovické, Razumovské, atd.)

Z domácích autorů nejvýznamnějšími byli **Josef Mysliveček** (narozen 1737 v Sovových mlýnech), studoval kromě hudby také matematiku, statiku a hydrauliku*. Vzdělával se u J. Segera a v šestadvaceti letech odjíždí do Itálie, aby se zde prosadil v oblasti opery. Itálie se stává jeho druhým domovem.

Jan Křtitel Vaňhal, jenž se narodil v Nechanicích u Hradce Králové roku 1739. Od třinácti let působil jako varhaník v Opočně, později odešel do Vídně a působil také v Uhrách a Chorvatsku ve službách hraběte Erdödiho.

Během svého života zkomponoval jakožto houslista téměř 100 smyčcových kvartetů. Např.: Smyčcové kvartety B dur op. 2/3, F dur op. 6/1, E dur op. 6/2, G dur op. 1/3, B dur op. 6/6, Es dur op. 13/1.

Můžeme jmenovat také **Františka Xavera Duška**, který do svého repertoáru zahrnul také smyčcová tria a klavírní tria.

Další výraznou osobností byl český kantor **Jakub Jan Ryba**, rodák z Přeštic, jehož smyčcové kvartety jsou nádherné. Třídní učitel Jakuba Jana Ryby Hanel si ze svých studentů vybral tři nejlepší muzikanty a spolu s nimi založil *smyčcové kvarteto*.

Protože všichni hráli jen na housle, naučil se Ryba v krátké době na violoncello. Začali hrát s třídním profesorem u prvních houslí kvartety Josepha Haydna, Jana Křtitele Vaňhala, Josefa Myslivečka a dalších.

Podle Vaňhalova vzoru píše Ryba šest smyčcových kvartetů, celkový počet kvartetů se postupně do r. 1809 vyšplhal na 72 kvartetů - do dnešní doby se však dochovaly pouze čtyři. Komponuje také dva kvartety pro flétnu, housle, violu a violoncello (Flétnový kvartet F dur).

3. TRADICE KOMORNÍ HRY V ČECHÁCH

Komorní hra byla dlouhou dobu považovaná spíše za zábavnou formu hudby. Tento názor převládal také proto, že komorní soubory často improvizovaly a příliš se na vystoupení nepřipravovaly. Výjimkami bylo v cizině kvarteto *Florentinské, Hellmesbergerovo, Schuppanzigkovo* či *Joachimovo* kvarteto.

V českých zemích žádné takové kvarteto neexistovalo, ačkoliv se komorní hra pěstovala od počátku 19. stol., o což se přičinil Bedřich Vilém Pixis (1786-1842) – první učitel houslové hry na konzervatoři v Praze. Také jeho nástupce Mořic Mildner (1812-1865) má na vývoji komorní hry velkou zásluhu. Nejvýznamnějším jménem v této oblasti je bezpochyby Antonín Benewitz (1833—1926), rodák z Přívratu.

Bedřich Vilém Pixis byl zakladatelem houslového oddělení konzervatoře. Pocházel z Mannheimu a na housle začal hrát již v pěti letech. Koncertoval s bratrem. Roku 1807 přesedlal na dráhu koncertního mistra orchestru pražského divadla, na konzervatoři působil v letech 1811-1842. Každý rok pořádal kvartetní koncerty - na repertoáru byla díla Haydna, Mozarta i současných skladatelů: Spohr, Mendelson. Produkce probíhala především v Hybernské ulici, v salónech hraběte Josefa Nostitze.

Vedle Pixise doplňoval kvartetní soubor Mořic Mildner (vnII), Miloš Macháček (vla), František Hüttner (vcl). Macháčka vystřídal později Vincenc Barták a Hüttnera František Bühnert.

K nejvýznamnějším žákům Bedřicha Viléma Pixise patřil **Josef Slavík** (1806-1833), který patřil k interpretům kvartetní hudby. Hrál se svými třemi syny Josefem, Rudolfem, a Antonínem svá díla i díla jiných autorů. Další z žáků byl Jan Křtitel Václav Kalivoda, jež proslul především svými houslovými duety, ale psal také kvarteta.

Také Pixisův nástupce **Mořic Mildner** (1812-1865) má na vývoji komorní hry velkou zásluhu. Jeho pedagogická činnost spadá do období romantismu a novoromantismu.

Po Pixisově smrti pokračoval dál v pěstování komorní hudby. Přesídlil do role *primária smyčcového kvarteta* spolu s Brücknerem, J.M. Weberem, J. Wagnerem. Hráli také např. v konviktském sále spolu s Bedřichem Smetanou, který usedl u klavíru, a v repertoáru byly zastoupeny vedle skladeb tří čelních klasicistních autorů především skladby Schumanna, Schuberta a Cherubiniho. Sdružení fungovalo v letech 1843-1864.

Na poli komorní hry proslul žák Mildnera **Ferdinand Laub** (1832-1875), o kterém je v pamětní knize pražské konzervatoře poznámka, že je *génius prvního řádu na svém nástroji.* Ve 14 letech hrál před Berliozem a Franzem Lisztem.

Berlioz vysoce oceňoval jeho hru a pozval ho ihned do Paříže. Později Laub přesídlil do Vídně, kde studoval u S. Sechtra a dva roky byl sólistou orchestru divadla "Na Vídeňce".

V roce 1851 se Laub účastnil první světové výstavy v Londýně, kde byl v soutěži s Bériotem, Ernstem, Vieuxtempsem a dalšími *označen za nejlepšího světového virtuosa.* Stal se koncertním mistrem ve Výmaru jako nástupce Joachima. Na Kullakově Nové Akademii hudebního umění v Berlíně utvořil vynikající kvarteto, v jehož čele stál. Tento soubor se proslavil ještě dříve než Joachimovo kvarteto, a to díky produkci posledních kvartetů L. van Beethovena.

Laubova komorní tvorba vrcholí na konzervatoři v Moskvě. Zde působí jako profesor, koncertní mistr a *primárius kvinteta Ruské hudební společnosti.* Petr Iljič Čajkovskij jej nazval *největším houslistou doby* a věnoval jeho památce svůj třetí smyčcový kvartet Es dur. Laub se setkal v Moskvě s Joachimem a společně hráli pro veřejnost jedno ze Spohrových duet s velkým úspěchem.

Antonín Benewitz byl proslulý houslový pedagog považován za zakladatele pražské houslové školy, profesor a posléze ředitel konzervatoře. Pražskou konzervatoř vystudoval u Mořice Mildnera. Poté, co absolvoval, působil 8 let jako primista ve Stavovském divadle v Praze.

Byl koncertním mistrem Mozartea v Salzburgu (v letech 1861-1863) a poté jako druhý koncertní mistr dvorní opery ve Stuttgartu. V roce 1866 se stal profesorem houslí na pražské konzervatoři a v letech 1882-1901 zde působil jako ředitel.

Mezi jeho žáky se řadí taková jména, jako Otakar Ševčík, František Ondříček, Jan Mařák a členové Českého kvarteta - Karel Hoffmann, Oskar Nedbal a Josef Suk. V čele konzervatoře stanul roku 1884, čímž se zahájila "zlatá doba" Pražské konzervatoře. Začaly se na ní vyučovat prakticky všechny hudební obory včetně skladby a dirigování, navíc byl pro ni roku 1891 získán Antonín Dvořák jako profesor skladby a posléze jako ředitel. Antonín Benewitz (vl) provozoval komorní hru také aktivně, hrál s Bedřichem Smetanou (klavír) a Františkem Hegenbartem (vcl) v **klavírním triu**.

3.1 Situace v Brně

V Brně byla oproti Praze nepříznivější situace co se týče hudby. Základy zde byly položeny roku 1648, kdy se hudebně-výchovné tendence soustředily kolem starobrněnského kláštera. O hudebním školství můžeme mluvit však od roku 1881, kdy v Brně vznikla varhanická škola.

Vychovávala hudebníky z povolání a o rok později vznikla hudební škola Besedy Brněnské vychovávající amatéry. Pro vznik obou institucí se zasloužil Leoš Janáček, který měl v úmyslu, aby se varhanická škola stala uměleckým ústavem vyššího typu s uměleckými nároky.

To se podařilo o rok později, kdy došlo k splynutí varhanické školy, hudební školy Brněnské Besedy a Vesny v **konzervatoř**, jež se dělila na mistrovskou školu vysokoškolského charakteru, střední školu - vlastní konzervatoř a všeobecnou hudební školu. Na mistrovské škole učil sám Janáček, klavírní pedagog Vilém Kurz a postupně byli získáni mladí skladatelé, jako například Osvald Chlubna, Jaroslav Kvapil či Vilém Petrželka.

Další kulturně-politický rozvoj vznikl díky založení československého rozhlasu v Brně (1924 první rozhlasové studio na střeše Zemského domu, 1925 zahájilo činnost). V porovnání s Prahou byla situace horší také v oblasti komorní hudby. Na konci století byly snahy vytvořit vlastní brněnské komorní kvarteto. Díky Brněnské Besedě se místní obyvatelé seznamovali s hostujícími komorními soubory, jako byly České kvarteto, Novák-Frankovo a další.

Většina ze souborů hrála hudbu cizích autorů, méně skladby českých autorů a moravští autoři byli zastoupeni ve velmi malé frekvenci, ačkoli byla zastoupená generace skladatelů v hojném počtu.

Prvním se stalo **Perglerovo** rodinné kvarteto ve složení Ludmila (vnI), Marie(vnII) – Perglerovy dcery, syn Vít (vcl) a otec Vít (vla). Jednalo se o soubor amatérský, ve kterém otec samouk vyučoval dcery, jediný syn studoval na hudební škole Musikvereinu v Brně. Obohacovalo hudební život v letech 1894-1899.

Další snahy byly patrné v kvartetu **Reissigovu**, které působilo téměř ve stejných letech jako Perglerovo (1896-1899). Jeho složení bylo Rudolf Reissig (vnI), František Zelinka (vnII), Metoděj Ryšánek (vla), Josef Kompit (vcl). Reissig později odešel na dráhu dirigentskou v Brněnské besedě. Přátelil se s V. Novákem a díky jeho známosti se uskutečnila v Brně premiéra Bouře roku 1910 či klavírní kvintet a moll (klavír hrál V. Novák).

Až v desátých letech 20. stol. se hudební situace zlepšila díky Františku Neumannovi, který stál v čele konzervatoře a stal se reformátorem opery. Za jeho působení vzniklo **Moravské komorní sdružení** - klavírní soubor vznikl roku 1919 pod vedením varhaníka Bohuslava Holuba. Dalšími členy byli Jan Kuchař (vn), Josef Trkan (vla) a Ferdinand Švanda (vcl), soubor zanikl po roce.

Jako druhé po Moravském vzniklo **Brněnské kvarteto** (1920-22), jehož členy byli František Kudláček (vnI), Jaroslav Kubánek (vnII), Oldřich Vávra (vla) a Max Škvor (vcl). Vávra a Škvor byli také profesory brněnské konzervatoře. Rokem 1923 se počíná příznivá situace pro Brno, kdy nastupuje **Moravské kvarteto.**

4. KONCERTNÍ ŽIVOT KOLEM ROKU 1900

Dění na pražské hudební scéně v těchto letech podporuje hudební odbor Umělecké besedy. Roku 1903 končí svou éru odbor pořádání Populárních koncertů a vydavatelská činnost se rozšiřuje od roku 1907 obnovením *Hudební matice*. Zakládá se také první hudební časopis s názvem *Hudební revue*. Mezi koncerty byly velmi oblíbené tematické večery, např. Dvořákovy, Mozartovy, Večery Českého kvarteta, Zvláštní večer Vítězslava Nováka na oslavu čtyřicátých narozenin.

Od roku 1876 fungovala v Praze *Jednota pro hudbu komorní*, ale byla příliš utrakvistická (uznávala podobojí) a nebyla příliš iniciativní a orientovala se spíše na německou stranu. V roce 1894 došlo k jejímu rozdělení na nový spolek *Český spolek pro komorní hudbu* a spolek druhý, který byl zbaven utrakvistického rázu. Český spolek pro komorní hudbu rozvinul díky Českému kvartetu pravidelnou činnost. V letech 1894-1918 pořádal 208 koncertů komorní hudby, kde mimo Českého kvarteta vystupovalo také kvarteto Ševčíkovo, Heroldovo pražské a další. Přestože management spolku byl spíše konzervativní, koncerty byly na vysoké úrovni.

Mladé autory (Nováka, Suka) sdružoval ***Klub mladých***, který propagoval především novinky v komorní hudbě. Vznikl roku 1895 jako náhrada za Literární a řečnický spolek Slavia a jeho zakladateli byli A. Rašín, K. S. Sokol, J. Kučera, J. Třebický, K. Mašek. Jeho členové později přešli do hudebního odboru Umělecké besedy. Mezi autory, kteří sem patřili, byl vedle zmíněných také O. Nedbal, F. Bartoš, Š. Suchý, starostou hudebního odboru Novák a posléze Suk. Vystoupení se konala za nízké ceny nebo úplně zdarma.

5. NEJVÝRAZNĚJŠÍ KOMORNÍ TĚLESA V 1. POL. 20. STOL

Prvním a zároveň nejvýznamnějším kvartetem bylo bezesporu **České kvarteto,** které začalo působit roku 1892, a jehož zakladateli byli Karel Hoffman (Vn I), Josef Suk (Vn II), Oskar Nedbal (Vla), Otto Berger (Vcl). Všichni studovali konzervatoř, v jejímž čele stál Antonína Bennewitz.

Výuku komorní hry vedl Hanuš Wihan, který dal průpravu všem čtyřem členům. Do jeho příchodu na konzervatoř se nevytvořilo žádné stálé kvarteto takového významu, jako bylo České kvarteto. V úvahu by připadalo pouze stálé kvarteto *Jednoty pro komorní hudbu*, ale to se scházelo jen k nacvičení daného programu a nezabývalo se pouze hrou komorní.

Wihan zastával důsledné propracování rytmické a hloubkové zpracování jednotlivých částí skladeb. Poté, co roku 1893 opustil kvarteto Otto Berger kvůli tuberkulóze, nastoupil místo něho Hanuš Wihan, jež vedle o dvacet let mladších spoluhráčů přinesl kvartetu větší vážnost a byl protiváhou mladé bujarosti. Obohatil zvuk kvarteta o ruskou hudbu, jíž se inspiroval.

Hanuš Wihan měl podíl na založení Českého spolku pro komorní hudbu v Brandýse nad Orlicí, kde působil. České kvarteto se tak stalo kmenovým tělesem, které zastávalo nejdůležitější část jeho programů. Vymanilo se tím z německého vlivu a přispělo k českému kulturnímu osamocení. Vedle Českého spolku existovala také pražská konzervatoř, která se ale z německého vlivu odpoutala až roku 1918.

Kvarteto začalo cestovat do cizích zemí. Úspěch v Berlíně jim otevřel další dveře do střední Evropy, jako např. Francie, Belgie, Holandsko, Anglie…

Nastudovalo celé Beethovenovo dílo od kvartet s op.18 až do op. 135. Roku 1906 spolek opustil Oskar Nedbal, jehož vábila více taktovka. Na jeho místo nastoupil Jiří

Herold, který studoval o tři roky níže než ostatní a také už tři roky působil jako primárius **Heroldova kvarteta** – měl tedy praxi, když nastupoval jako violista do Českého kvarteta.

Další nový člen nastoupil roku 1913 za Hanuše Wihana – byl jím Ladislav Zelenka, který nejprve hrál jako druhý cellista v kvintetech. Ladislav Zelenka působil v **Ševčíkově kvartetu**. Největší pocty se jim dostalo, když jim sám L. Janáček věnoval Smyčcový kvartet č. 1 „Z podnětu Kreutzerovy sonáty L. N. Tolstého", který uvedli 17. 10. 1924 v premiéře. Roku 1933 České kvarteto skončilo svou činnost úplně (na koncertě k oslavě Sukových šedesátin).

Roku 1897 začal na scéně působit další soubor - **České trio** ve složení Vilém Kurz, Bohuslav Lhotský, Bedřich Váška, které ukončilo svou činnost odchodem Viléma Kurze do Lvova. Stalo se to v roce 1900 a o rok později odešli zbývající členové do Lvova také. Pokračovali tím v další činnosti tria. Působilo do roku 1901.

Mezi tím ale vzniklo roku 1899 na konzervatoři jiné **České trio** (Hoffmeistrovo), ve kterém zasedal Karel Hoffmeister, Štěpán Suchý, Bedřich Váška. Sdružení působilo do roku 1903[s1]. Bedřich Váška byl vystřídám Janem Burianem. Od roku 1934 hraje soubor pod názvem **Smetanovo trio** a v dnešní době hraje České trio ve složená Milan Langer, Dana Vlachová a Miroslav Petráš. Pod názvem České trio působilo ještě několik dalších souborů, za poznámku stojí soubor ve složení J. Heřman, S. Novák a L. Zelenka.

Již zmíněné **Ševčíkovo-Lhotské kvarteto**, v jehož čele stál houslista Bohuslav Lhotský (1879-1930) a který patří k významným libochovickým rodákům, působilo v letech 1901-1931.

B. Lhotský studoval na pražské konzervatoři u profesora Otakara Ševčíka, později studoval v téže třídě, do níž docházeli Jaroslav Kocián a Jan Kubelík. Z těchto tří

geniálních houslistů se stali přátelé. V jednadvaceti letech se B. Lhotský stal koncertním mistrem opery ve Lvově. Téhož roku 1900 tam založil kvarteto, jehož primáriem se stal.

Obsazení Ševčíkovo-Lhotské kvarteto tvořili tři žáci Otakara Ševčíka – Bohuslav Lhotský, Karel Procházka, Karel Moravec, které doplnil Bedřich Váška na Vcl. Na violoncello zde někdy hrál také Ladislav Zelenka.

Členové kvarteta vstoupili společně do nově založené filharmonie ve Varšavě, kterou řídil český dirigent Ludvík Vítězslav Čelanský. Po roce se nakonec soubor plně osamostatnil. Přejmenoval se z Kvarteta varšavské Filharmonie na Ševčíkovo-Lhotského kvarteto a především s českým repertoárem si získalo proslulost v mnoha zemích světa. Po tři desítky let téměř konkurovalo Českému kvartetu.

Kvarteto Ševčíkovo-Lhotské mělo v druhém desetiletí úspěchy v cizině i doma, ale největšího uznání se dočkalo až po dvacetiletém působení. Tehdy (1923) provedlo s Českým kvartetem Dvořákův Sextet op. 46 a Mendelsohnovo a Svendsonovo Okteto. Do tohoto osudného koncertu se v kritice psalo[s3][1]: *„České kvarteto se hraného díla zmocňuje, zatímco u ‚Ševčíků se dílo zmocňuje hráčů..", což bylo překonáno.*

Pořádalo cykly Dvořákovy, Brahmsovy, Mozartovy a vystupovalo na koncertech *Spolku pro moderní hudbu.* Šíří svého repertoáru patřilo k nejplodnějším souborům 20. let.

Interpretačně vycházelo ze Ševčíkovy školy a od romantického interpretačního stylu Českého kvarteta se velmi lišilo. Výrazné bylo jeho moderní reprodukční pojetí. Po smrti Bohuslava Lhotského kvarteto ukončuje činnost (roku 1936).

Heroldovo kvarteto, které následovalo po Ševčík-lhoteckém, bylo již zmíněno v souvislosti s primáriem Jiřím Heroldem, který nastoupil na místo Oskara Nedbala do Českého kvarteta. Vzniklo roku 1902 v původním složení Jiří Herold, Alois Paleček,

[1] Dějiny české hudební kultury 1890-1945,I. Díl, str. 97

Oldřich Vávra a Max Škvor. Jako soubor působil od roku 1906[s5] a v cizině byl znám pod názvem **Pražské kvarteto.**

5. 1 Komorní hudba 20. let

Během 20. let vzrůstá velký zájem o komorní hudbu. Například E. Schulhoff složil do konce 20. let 17 komorních děl, zbytek života už žádné. Dalším, koho můžeme jmenovat je A. Hába. Dokonce i L. Janáček se uchýlil k napsání dvou smyčcových kvartet během tří let. Malý počet hráčů sliboval rychlé nastudování a provedení skladby, mohly se realizovat tvůrčí experimenty doby. Populárním se stal především dechový komorní soubor. Ve 30. letech v této oblasti vzniká *Pražské dechové kvinteto, Moravské dechové kvinteto.*

5. 2 Komorní soubory 20. let

V těchto letech mělo výsadní postavení stále České kvarteto. V první sezóně 1921-22 nastudovalo všechny Beethovenovy kvartety a v sezóně další předneslo jubilejní cyklus s největšími díly kvartetní literatury světové i domácí.

Po vzoru Českého kvarteta vznikly na počátku 20. století další soubory. Jednalo se především o **Ondříčkovo kvarteto**. Původní kvarteto vzniklo ve Vídni z podnětu Františka Ondříčka a Oskara Nedbala. Mělo pouze krátké působení (1906-1907[s6]). František Ondříček (1857-1922) byl jeden z nejproslulejších světových houslistů na přelomu 19. a 20. století, proslavil se svými koncerty po celé Evropě, Rusku a Severní Americe. Vynikl zejména jako interpret Bachových skladeb pro sólové housle a Beethovenových sonát. Učil se u Antonína Benewitze. Jako první přednesl Dvořákův houslový koncert. Od r. 1909 byl profesorem, pak ředitelem mistrovské školy konzervatoře ve Vídni, po vzniku samostatného Československa ředitelem obdobné školy v Praze.

[2] Dějiny české hudební kultury 1890-1945,I. Díl, str. 97, 4. řádek

Pokračovatelé Ondříčkova kvarteta působili na české scéně značnou dobu, od roku 1921-1957. V původním složení J. Pekelský, D. Vyskočil, V. Zahradník, B. Jaroš nastudovali téměř všechny české kvartetní party kromě Hábových polychromatických kvartet.

Byl to první soubor, který spolupracoval s pražským rozhlasem (od roku 1927) a členové kvarteta byli zaměstnanci rozhlasu – mohli se tedy plně věnovat hraní a komorní činnosti. Kvarteto se účastnilo mnoha zájezdů díky Českému spolku pro soudobou hudbu. Na VII. večeru Spolku pro moderní hudbu provedli v české premiéře v Praze Smyčcové trio č.I Bohuslava Martinů.

Během dlouhého působení kvarteta se členové měnili, v letech 1932-1946 byl členem a později i primáriem Ondříčkova kvarteta Richard Zika. Ten vystudoval hru na housle na pražské konzervatoři a v letech 1918-1921 byl koncertním mistrem opery Slovinského národního divadla v Lublani. Je autorem několika komorních skladeb.

V kvartetu hrál na housle prof. Josef Pekelský, violoncellistou byl Bohumil Heran, který studoval soukromě u H. Wihana, v letech 1920-1925 se vzdělával na pražské konzervatoři a později na mistrovské škole u J. Buriana. Po krátkém působení ve Švýcarsku byl v letech 1930-1953 koncertním mistrem orchestru Československého rozhlasu v Praze. V posledním složení působil jako primárius J. Holub, dále J. Pekelský, V. Zahradník a B. Jaroš.

Sláva Vorlová vytvořila pro Ondříčkovo kvarteto smyčcový kvartet "Bezkydy", který byl veřejně proveden v dubnu 1934 ve Smetanově síni a v témže roce i v Čs. rozhlase.

Počátkem 20. let (roku 1919) začalo působit **Zikovo kvarteto** (také Československé kvarteto, Československé kvarteto Zikovo). Od roku 1929 hrálo pod názvem Pražské kvarteto a za okupace jako Černého kvarteto. Ladislav Černý byl duší souboru, zviditelnil se výbušným a impulzivním projevem hry. Vedle tohoto violisty v kvartetu hrál také R. Zika, K. Sancin a L. Zika.

Členové propagovali především díla P. Hindemitha, se kterým se znali osobně z mezinárodního festivalu v Donaueschingenu, kterého se roku 1922 účastnili. Navštívili také festival Mezinárodní společnosti pro soudobou hudbu v Benátkách (1925) a Londýně (1938).

Vedle uváděných děl českých autorů měli na repertoáru díla autorů německé národnosti (F. Finke, V. Ullmann). Svoji hudbu propagovali především na venkově. Provedli premiéru posledního kvartetu B. Foerstera – Vesteckého kvartetu roku 1951. Obsazení kvartetu se často měnilo.

Na hudební scéně koncertovalo v letech 1919-1947 také amatérské Královéhradecké smyčcové kvarteto.

Roku 1925 bylo založeno **Novák- Frankovo kvarteto** ve složení S. Novák, J. Štika, B. Klabil, M. Frank, které působilo po tři roky, a o 3 roky později **Peškovo kvarteto** (J. Peška, J. Zámečník, J. Svoboda, J. Blažek), které ukončilo svou činnost roku 1932, ale z podnětu Českého kvarteta bylo o 3 roky později znovu obnoveno. Po II. světové válce vystupovalo pod názvem **Československý kvartet.** Od roku 1928 založili posluchači konzervatoře a mistrovské školy L. Zelenky stejnojmenné kvarteto - Československé.

Mezi další kvarteta bychom mohli zařadit Kvarteto Slovanského ústavu (1928-1932), které vzniklo z podnětu českých stipendistů na pařížské Exile normale de musique, českobudějovické **Sukovo kvarteto** vzniklé roku 1929. Během okupace existovala také významná kvarteta, jako např. **Nové české kvarteto, České klavírní kvarteto a Kvarteto Národního divadla.**

5. 3 Situace v Brně

České kvarteto nalezlo své pokračovatele také v Brně. Bylo jím „první" **Moravské kvarteto**, s primáriem Františkem Kudláčkem, jež přišel z jižních Čech a později se stal rektorem JAMU. Roku 1920 usedl jako primárius tvořícího se Brněnského kvarteta. Ve druhých houslích hrál Jaroslav Kabánek, na violu Oldřich Vávra a vcl Max Škvor.

Členové měli bohaté zkušenosti. Kubánek působil v carské opeře v Petrohradu, Vávra zase u dvorní vídeňské opery a Škvor působil na konzervatoři v Kyjevě.

Toto kvarteto po půldruhém roce zaniklo, ačkoliv šlo o tak zkušené hudebníky. F. Kudláček se nenechal odradit a pokračoval. První dva roky vystupoval s kvartetem pod názvem **Kudláčkovo kvarteto**. F. Kudláčka podpořili ve hře Jan Kuchař (vnII), Josef Trkan (vla) a Josef Křenek (vcl). Moravské kvarteto působilo úctyhodnou dobu od roku 1923 do 1955. Primárius se stal rektorem brněnské JAMU.

Kvarteto ve spolupráci s Klubem moravských skladatelů uvedlo na scénu mladé skladatele, jako například P. Haase, V. Kaprála atd. Proslavilo se autentickou interpretací Janáčkových kvartet. Největší pocty se jim dostalo, když jim Janáček před svou smrtí svěřil provedení Listů důvěrných. *Podstata interpretace tkvěla k rapsodické útržkovitosti vzniklé z impulsivně proměnlivého emocionální výboj*[2] *[s7]*. Soubor koncertoval V Itálii, Německu, Rakousku a stalo se velmi úspěšným.

Roku 1932 se poprvé představilo **Janáčkovo kvarteto** (Josef Holub - vnI, Jan Kuchař - vnII, Jaroslav Gotthard - vla, Josef Petzný - vcl). Všichni byli členové rozhlasového orchestru, u pultu druhých houslí se vystřídal Jan Štědroň a Helena Šaffová, u violoncella Antonín Kunz. Kvarteto hrálo do roku 1938.

O dva roky později po nich nastoupilo **Doležalovo kvarteto,** původně s názvem Brněnské komorní sdružení při brněnském rozhlase, hrající do roku 1950. První sestavení bylo Josef Doležal - vnI, Oldřich Svoboda - vnII, Jaroslav Gotthard - vla, Josef Křenek – vcl. Od roku 1950 zůstal v souboru pouze jeho primárius, ostatními členy byli Karel Chalupa – vnII, Jan Plichta – vla a Vladimír Hošek – vcl. Později v sekundu stanul Rudolf Šťastný, ve viole Otto Mazurek a vcl František Kopečný.

Roku 1951 nastoupilo v Brně **Hyčkovo kvarteto**, které se jmenovalo od roku 1957 Brněnské kvarteto. Působilo v letech 1946-63 ve složení Bruno Hyčka - vnI, Václav Oborný - vnII, Leopold Heyer - vla, Jaroslav Biskup - vcl.

[3] Dějiny české hudební kultury 1890-1945, II. Díl, str. 97

[2] Dějiny české hudební kultury 1890-1945, II. Díl, str. 97

Vedle těchto souborů vznikala velká spousta souborů amatérských. Tradici instrumentálního umění bezesporu ovlivnilo nejvíce České kvarteto, neboť instrumentální hudba byla do té doby zatlačena do pozadí pěveckými tělesy. Pražský život se od 90. let začal pomalu rozmnožovat a probouzet z pasivnějšího období národního obrození. V brně byla situace poněkud horší než v Praze, fungoval pouze orchestr Českého divadla, jinak žádná další tělesa neexistovala. Od 60. let se hudebním centrem stal Filharmonický spolek Besedy brněnské v čele s Rudolfem Reissigem, jež se proslavil jako dramaturg Novákova, Sukova a Dvořákova díla.

5.4 Komorní soubory 30. let

Ve třicátých letech je znovu obnoveno **Československé kvarteto**, s původním názvem Peškovo kvarteto. Bylo založeno roku 1935 a jeho poslední sestava byla J. Peška, F. Vohanka, J. Svoboda, J. Háša.

6. SOUBORY PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE

V období druhé světové války se kulturnímu hudebnímu dění příliš nedařilo. Ti, kteří odmítli spolupracovat s Říši, byli postaveni do izolace. V šedesátých letech vznikaly Praze nové spolky, pečující o mladé umělce. Roku 1967 vzniká Hudební studio, Agentura Pragokoncert založila Burzu mladých umělců, roku 1968 vzniká Mezinárodní tribuna mladých umělců atd.

V prvních letech po válce se začaly znovu prosazovat starší soubory, jako např. **České trio** a **Ondříčkovo kvarteto**. Roku 1947 však umírá primárius Richard Zika, což znamená pro kvarteto konec.

Roku 1943 se seskupilo na konzervatoři kvarteto ve složení Jaroslav Rybenský, Lubomír Kostecký, Václav Neumann a Antonín Kohout. Roku 1945 vstoupilo do hudebního dění jako **Smetanovo kvarteto.** Soubor spolupracoval v rámci konzervatoře s prof. J. Mickou a prof. K.P. Sádlem. Stal se předvojem dalšího koncertního umění a zároveň významným pokračovatelem Českého kvarteto.

Soubor brzy opustil V. Neumann (po dvou letech), který dal přednost dirigování, na jeho místo přišel 1.koncertní mistr Talichova Českého komorního orchestru Jiří Novák. J. Rybenský přešel k viole. V roce 1946 odjel soubor na vlastní náklady na soutěž do Ženevy, kde získal třetí ocenění. Roku 1950 získal druhé místo v soutěži o cenu Českého kvarteta na Pražském jaru.

Členové hráli v České filharmonii a od roku 1951 se stali komorním souborem České filharmonie. Od roku 1949 hráli svůj repertoár zpaměti. Soubor získal cenu města Prahy (1952), o dva roky později státní cenu a o další tři roky později Československou cenu míru.

Roku 1956 musel odejít J. Rybenský kvůli nemoci, k viole tedy zasedl Milan Škampa. Kvarteto začalo hrát skladby autorů 20. století (S. Prokofjev, B. Martinů, V. Sommer…)

Roku 1952 získává soubor Cenu města Prahy, 1957 cenu za vynikající reprezentaci naší hudební kultury v zahraničí. Navštívili téměř všechny země světa, kromě Jižní Ameriky a Afriky. Během své kariéry koncertovali na festivalech v Bathu, v Royal Festival Hall v Londýně, Dubrovníku (všechny r. 1965). Navštívili takové země, jako byly např. USA, Austrálie, Finsko, Čína či Japonsko.

V roce 1947 vstupuje do povědomí soubor **Vlachovo kvarteto**, jehož primáriem byl Josef Vlach, druhé housle hrál Václav Snítil, soukromý žák J. Kociana, S. Soukup hrál na violu a kvůli zdravotním problémům byl záhy vystřídán J. Motlíkem z České filharmonie. Na violoncello účinkoval V. Moučka.

Kvarteto se původně rozhodovalo pro název Dvořákovo kvarteto. Požádalo o svolení Dvořákova syna, který už název slíbil kvartetu, které se začalo formovat na AMU pod vedením prof. Ladislava Černého.

Do koncertního života vstoupilo v roce 1950 na koncertě Společnosti pro starou českou hudbu (hráli F.X. Duška a J. Myslivečka). Již o pět let později získalo kvarteto první cenu na Mezinárodní soutěži v Liége se zvláštním uznáním, což byla také první cena získaná československými umělci po roce 1945. V padesátých letech (1954) vystřídal J. Motlíka u violy J. Kaďousek. Josef Vlach působil dva roky v Českém komorním orchestru Václava Talicha, kde získal dostatek zkušeností. Později založil stejnojmenné komorní těleso a pokračoval tím v Talichově tradici. V roce 1957 vstoupilo do do svazku Československého rozhlasu v Praze jako jeho komorní sdružení. To vedlo k opuštění činoherního orchestru Národního divadla a věnovat se pouze komorní činnosti. Díky rozhlasu mělo kvarteto svou tvůrčí volnost, ale také muselo nahrát určitý počet skladeb.

Během koncertů vystoupili např. v Africe, Íránu, Sýrii,Belgii. Nahrávali pro společnosti Supraphon a Elektrolu.

Janáčkovo kvarteto vytvořili hráči z komorní třídy brněnské konzervatoře profesora Váši Černého. Profesor byl členem Kvarteta českých filharmoniků, Pražského kvarteta, Moravského klavírního tria. Zakládajícími členy Janáčkova kvarteta roku 1947 byli Jiří Trávníček, Jan Večerka, Jiří Kratochvíl, Karel Krafka.

První nastudovanou skladbou byl Čajkovského kvartet D-dur. Na počátku nového roku vyměnil soubor sekundistu za Miroslava Matyáše, který zůstal v kvartetu pět let. Roku 1948 vystoupili poprvé jako kvarteto JAMU- namísto Kvarteta konzervatoře - v Tišnově. Účinkovali na zahajovacím koncertu Spolku pro komorní hudbu na místo zaneprázdněného Moravského kvarteta.

O rok později soubor přijal jméno skladatele Janáčka a poprvé vystoupil v Katovicích na výměnném koncertu, poté nahráli I. Janáčkův kvartet pro katovický rozhlas. Roku 1950 získal pátou cenu na Mezinárodní kvartetní soutěži o cenu Českého kvarteta. Jejich názory se začaly postupně rozcházet s názory Váši Černého, což vedlo k tomu, že záštitu nad souborem převzal primárius a violoncellista.

Členové se dále chopili šance na obsazení předních míst v Symfonickém orchestru Brněnského kraje, až na Kratochvíla, který zůstal v operním orchestru. Sekundista M. Matyáš byl po koncertě Českého spolku pro komorní hudbu v Praze nahrazen Adolfem Sýkorou, poté, co byl nucen odejít na vojnu.

V tomto složení v roce 1956 zastupovali Smetanovo kvarteto na koncerte v Berlíně, kde se jim velmi zadařilo. V tom samém roce dostali medaili Leoše Janáčka. Mezi oběma soubory došlo k umělecké spolupráci. Společnou měly také pamětní hru (1954), která sloužila k většímu proniknutí do studovaného díla. Soubor vděčí za podporu především Václavu Neumannovi.

Vystupoval např. v libanonské Akademii krásných umění, na konzervatoři v Káhiře, Bejrútu, podnikl koncertní cestu kolem světa, navštívili pět světadílů. Byla jim udělena cena za nejpozoruhodnější výkon týdne v německém Mnichově.

Zdravotní stav J. Trávníčka byl tak vážný, že roku 1973 podlehl nemoci. V posledním desetiletí jejich působení si členové pořídili cenné nástroje: primárius housle A. Stradivariho, poté S, Gabrielliho, sekundista housle G. Magginiho, vilu D. Techlera a později K. Strnada, violoncello S. Seraphina.

Během padesátých let se díky těmto třem kvartetům (Smetanovu, Vlachovu, Janáčkovu) dokázaly rozvinout styky s cizími zeměmi, ve kterých koncertovali.

Smetanovi vynechali pouze Afriku (kam zavítalo Vlachovo kvarteto roku 1956 a Janáčkovo 1955) a Jižní Ameriku (Janáčkovo 1956). Významná byla také místa konání koncertů. Konaly se v nejvýznamnějších hudebních centrech, kde zaznával repertoár především český. Během pobytu v Addis Abebě hráli na žádost habešskému císaři v jeho paláci.

Talichovo kvarteto vzniklo z podnětu Josefa Micky na konzervatoři roku 1963. Mezi členy patřili Jan Talich (vnI, synovec dirigenta Václava Talicha), Jan Kvapil (vnII), Jiří Vajnar (vla), Evžen Rattay (vcl). Tři roky studovalo kvarteto ve třídě J. Micky. Roku 1973 přešel J. Talich k viole a na jeho místo nastoupil Petr Messiereur. Jako soubor konzervatoře podniklo kvarteto zájezd do Rakouska a ve Vídni a Salcburku vyvolalo velkou pozornost publika. Podniklo koncerty v USA, Kanadě, Japonsku, Švýcarsku, Finsku atd. V roce 1975 se stal komorním souborem České filharmonie, pravidelně účinkoval na Pražském jaru. Jejich první deska s Dvořákovými kvartety získala Velkou cenu pařížské Akademie CH. Crose, poté mohli v Paříži natočit komplet deseti desek s Beethovenovými kvartety.

Následujícím kvartetem, které vedl J. Micka, bylo **Panochovo kvarteto.** Vzniklo v roce 1968 na pražské konzervatoři. Členy byli Jiří Panocha (vnI), Pavel Zejfart (vnII), Miroslav Sehnoutka (vla), Jaroslav Kulhan (vcl). V roce 1975 bylo kvarteto přiděleno do třídy S.

Kohouta. Absolvovalo několik interpretačních soutěží (1975 cena a titul laureáta v soutěži Pražského jara, soutěž ministerstva kultury...). V roce 1980 podniklo společně se Smetanovým kvartetem turné po Japonsku. Koncertovali v Holandsku, Kanadě, na Kubě či Thajsku.

Mezi další soubory patřilo **Dvořákovo kvarteto**, které vzniklo roku 1953 v obsazení Stanislav Srp, Jiří Kolář, Jaroslav Ruis a František Pišinger. Primáriem byl v letech 1956-69 Stanislav Srp, který poté odešel a působil jako sólista Moravské filharmonie J. Hnyk (vnI), J. Foltýn (vnII), J. Ruis (vla), F Pišinger (vcl). V tomto složení se účastnili roku 1976 Pražského jara.

Kvarteto města Prahy, které v roce 1920 založil již výše zmíněný Richard Zika (Ondříčkovo kvarteto) Pražské kvarteto a byl jeho primáriem do roku 1932, violoncellistou byl Bohumil Heran. Znovuobnovení se datuje do roku 1955 a jeho původní obsazení bylo B. Novotný, M. Richter, H. Šimáček a Z. Koníček. Roku 1957 vystřídal M. Richtera K. Přibyl a kvarteto přijalo název v roce 1958. Další změny v obsazení probíhaly u violy, kam nastoupil J. Karlovský, od roku 1968 na jeho místě seděl L. Malý a na vcl hrál J. Širc, kterého vystřídal roku 1983 A. Večtomov.

Toku 1958 získalo první místo na mezinárodní soutěži v Liége v Belgii, navštívili všechny evropské státy.

Novákovo kvarteto bylo založeno roku 1945 pod názvem Hábovo kvarteto a roku 1955 se přejmenovalo. Stalo se komorním sdružením Národního divadla (roku 1961). Sestavu tvořil Bohuslav Purger, Dušan Pandula, Josef Podjukl a Jaroslav Chovanec.

Dalším bylo **Slovenské kvarteto** ve složení Vojtěch Gabriel, Alojz Nemec, Ladislav Hrdina, Emanuel Mysliveček. Dalším souborem bylo **Bratislavské kvarteto** či v 60. letech nově vytvořené nové **Moravské kvarteto** z podnětu R. Šťastného.

7. SOUČASNÁ SMYČCOVÁ KVARTETA

Apollon kvartet

Obsazení: Pavel Kudelásek – vn I
Radek Křižanovský – vn II
Pavel Cypris – vla
Pavel Verner - vcl

Charakteristika:

Apollon kvartet vznikl roku 1993. Vedle děl klasických hraje soubor také díla jazzová, většinou v úpravách amerického smyčcového kvarteta Turtle Island String Quartet. Soubor spolupracuje s českými skladateli, kteří pro něj píší skladby. Jde především o Z. Lukáše, P. Trojana, O. Kvěcha, ale i o skladatele orientované na jazzovou hudbu: V. Eckerta, K. Růžičku, E. Viklického. Roku 1997 získal Apollon smlouvu s Českým rozhlasem o spolupráci a nabídku používání názvu „Soubor Českého rozhlasu". Účastnil se mistrovských kurzů v Holandsku a Německu, spolupracoval se členy Fine Arts Quartet a Alban Berg Quartet. Účinkovali na Bruckner festivalu v Karlsruhe, Ferstivalu komorní hudby v Bolzanu, Festivalu soudobé hudby v Brehanzu, absolvovali turné po Anglii, Japonsku, Španělsku, Belgii, Rakousku. V původním složení hrál v kvartetu Martin Válek (vnI), Vladimír Kroupa (vla).

Ocenění:

1. místo v Beethovenově soutěži a cena za nejlepší provedení díla L. van Beethovena. Soubor díky tomuto ocenění postoupil do finále mezinárodní soutěže v Düsseldorfu.

Repertoár:

Díla klasická: A, Dvořák, L. Janáček, W. A. Mozart. Díla jazzová: Ch. Corea, L. Bernstein, M. Davis. Soubor zahrál v rámci cyklu Profesoři Pražské konzervatoře minimalistický smyčcový kvartet současného skladatele Adama Klemense MiniAmadé. Kvarteto nahrálo skladby Milana Knížáka během výstavy v Českém Krumlově. Společně s Jihočeskou komorní filharmonií provedlo v Českých Budějovicích několik jazzových skladeb. Natočilo vedle klasických nahrávek také dvě jazzová CD.

Arco Quartet

Obsazení: Pavel Charvát- vn I
Vratislav Richter- vnII
František Franěk – vla
Pavel Chovanec- vcl

Charakteristika:

Soubor, v jehož čele stojí jako zakládající člen Pavel Chovanec.

Repertoár:

Beethoven, Boccherini, Čajkovský, A. Dvořák, J. Haydn, W. A. Mozart, B. Smetana, F. Schubert, A. Vranický.

Beladona Quartet

Obsazení: Zuzana Křivá – vnI
Lenka Strnadová – vnII
Kristina Filová – vla
Pavla Cápíková – vcl

Charakteristika:

Jedna z několika mála ženských formací, prezentující rafinovaná aranžmá známých hudebních děl. V podání smyčcového ansámblu Beladona Quartet můžete projít celou hudební historií.

Repertoár:

Dámy hrají skladby autorů od klasiky přes legendární jazzové skladby, šansony, ohnivá tanga, líbezné valčíky, až k současným filmovým hitům a songům, dobývajícím hitparády. Jedná se například o D. Ellingtona, E. Fitzgeraldovou, E. Piaf, S. Joplina, Ch. Chaplina.

Bennewitz Quartet –
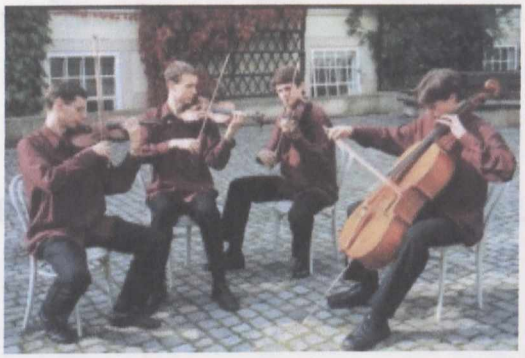
Obsazení: Jiří Němeček – vn I
Štěpán Ježek – vn II
Jiří Pinkas – vla
Štěpán Doležal – vcl

Charakteristika:

Roku 1998 vzniklo kvarteto složené z mladých hudebníků, absolventů konzervatoře z houslové třídy prof. Ivana Štrause, kteří si vybrali název podle prvního ředitele pražské konzervatoře. K původnímu obsazení kvarteta patřila violistka Jitka Hosprová a cellista Lukáš Polák, které nahradili J. Pinkas se Š. Doležalem. Soubor získal několik ocenění (na Beethovenově Hradci, v rakouském Reichenau, v německém Weikersheimu, na Soutěži Bohuslava Martinů).

V roce 2001 byl soubor na letních kursech v rakouském Reichenau a roku později opustil AMU a odjeli členové studovat do Španělska, kde nacvičovali v letech 2002-2004 v rámci stipendijního pobytu (stipendium získali od španělské nadace Isaac Albéniz) na Escuela Superior de Música Reina Sofía v Madridu pod vedením prof. Rainera Schmidta (Hagen Quartet). V roce 2003 převzali v madridském královském paláci diplom pro nejlepší soubor roku od samotné španělské královny. Po Španělsku odjeli na hudební akademii do Basileje. Kvarteto získalo první cenu v soutěži National Presentation Concerts od Chamber Music v Amsterdamu, kde vystoupilo jako kvinteto spolu s holandským klarinetistou Harrym–Imre Dijkstrou. Současně se také dostalo do finále prestižní mezinárodní soutěže ARD v Mnichově. Kvarteto se zúčastnilo mezinárodních mistrovských kurzů v rakouském Reichenau a v září 2001 mistrovských kurzů v německém Weikersheimu pod vedením Henryho Meyera. Zde získalo cenu za nejlepší komorní soubor Totto-Lotto.

Ocenění:

1999 – 2. místo v mezinárodní soutěži Beethovenův Hradec v Hradci nad Moravicí
1999 – účást na interpretačních kurzech vedených Mstislavem Rostropovičem
2001 - 1. místo v soutěži o cenu Bély Bartóka v Reichenau
2004– 1. místo v soutěži National Presentation Concerts od Chamber Music v Amsterdamu

2004 – cena Českého spolku pro komorní hudbu při České filharmonii

2005 – první místo v mezinárodní soutěži v Sace

Repertoár:

Kvarteto se zaměřuje na českou komorní tvorbu 1. poloviny 20. století (Leoš Janáček, Gideon Klein, Pavel Haas a Hans Krása).

Brněnské kontrabasové kvarteto

Obsazení: M. Jelínek - vcl
M. Šranko - vcl
J. Staněk - vcl
M. Raisigl - vcl

Charakteristika:

Kvarteto vzniklo roku 1992 z podnětu K. Malany, který byl jeho členem po dva roky. Účastní se setkání České společnosti kontrabasistů a kontrabasových kurzů. J. Gajdoše nahradil na violoncello M. Raisigl.

Repertoár:

Soubor hraje skladby W. A. Mozarta, J. Masseneta, J. Laubra.

České filharmonické kvarteto

Obsazení: Pavel Eret- vnI
Zuzana Hájková – vnII
Jiří Poslední - vla
Jakub Dvořák – vcl

Charakteristika:

Kvarteto vzniklo původně pod názvem Filharmonické kvarteto Praha v roce 2000 za iniciativy členů České filharmonie, kterými byli - Zuzana Hájkova, Jiří Poslední a Jakub Dvořák. O pět let později se přejmenovalo na České filharmonické kvarteto a jeho primáriem se stala Silvie Hessová, kterou vystřídal houslista Pavel Eret. Soubor zastupuje londýnská agentura Connaught Artists Management, která ho s úspěchem představila anglickému a skotskému publiku. Pravidelně vystupuje na koncertních abonentních řadách

České filharmonie. Často spolupracují s klavíristou Martinem Kasíkem a Lukášem Vondráčkem, Janou Bouškovou či Danielem Wiesnerem.

Repertoár:
Soubor hraje např. skladby D. Šostakoviče, W.A.Mozarta. Z novodobých skladatelů stojí v popředí zájmu kvarteta např. Luc Van Hove, Jörg Widmann, Tomáš Pykal.

Dámský kvartet Elizabeth

Obsazení: Eliška Mynaříková–vn I
Ludmila Forbelská – vn II
Eva Jírovcová – vla
Vlasta krasnická – vcl

Charakteristika:
Společnost čtyř žen hraje hudbu zámeckých komnat" (skladby J. Myslivečka, J. Stamitze), "Večer slavných přídavků" (nejznámější díla A. Rubinsteina, A. Dvořáka, J. Strausse). Dámské smyčcové kvarteto vystupuje na přání pořadatelů v dobových kostýmech. L. Forbelská je členkou Českého komorního orchestru.

Repertoár:
Skladby L. Boccheriniho, J. S. Bacha, J. Mysliveček, J. Stamitz, G. Bizeta, S. Joplina, G. Gerschvina.

Doležalovo kvarteto

Obsazení: Václav Dvořák – vn I
Vladimír Kučera – vn II
Karel Doležal – vla
Petr Hejný – vcl

Charakteristika:
Soubor byl založen roku 1972 violistou Karlem Doležalem a patří svou tradicí k nejstarším ansámblům u nás. Kvarteto má za sebou nesčetná ocenění na mezinárodních soutěžích, festivalech a prestižních pódiích. Roku 1975 získalo zkušenosti na mezinárodním semináři ve Výmaru, kde spolupracovalo s Raphaelem Hillyerem. Od roku 1972 hrál v souboru V.

Leixner (vcl), roku 1976 přišel J. Kekula (vn II), do roku 1980 v pozici primária M. Puklický, kterého vystřídal B. Matoušek. Všichni členové kromě Doležala soubor opustili a roku 1985 založili Stamicovo kvarteto. Novými členy se staly B. Monoszon (vnI), J. Fišer (vnII) a P. Hejný (vcl). U druhých houslí byl přec V. Kučerou Jan Mikeš.

V současném složení působí soubor od roku 2003, kdy prof. Karel Doležal oslovil talentované mladé, ale přesto již velmi zkušené interprety, kterým jméno kvarteta předal. Soubor se chce ubírat cestou nových a neotřelých projektů. Doležalovo kvarteto nahrává pro Arta records, ale i pro jiné společnosti (Adda, Stefanotis, Belaphon etc.) Také pro Český rozhlas, Radio New York Times a jiné rozhlasové stanice v Paříži, Stockholmu a Kolíně nad Rýnem. V původním složení B. Monoszon, který působil mimo jiné 3 roky jako koncertní mistr FOKu (zájem o něj projevil sám Bělohlávek) a ve Slovenském kvartetu. Během fungování se v kvartetu vystřídalo spoustu muzikantů, např. M. Puklický, J. Fišer (vnI), J. Kekula (vnII), V. Kočí, Vl. Leixner (vcl).

Ocenění:

1975 - laureátem soutěže Pražského jara (třetí místo a cena za nejmladšího účastníka)

1977 - stříbrná medaile na soutěži ve francouzském Bordeaux

1989 - Cena Českého spolku pro komorní hudbu při České filharmonii

Donna quartet

Obsazení:

Dana Suková – vnI

L. Zichová – vn II

G. Jirásková – vla

I . Vacková – vcl

Charakteristika:

Dámy jsou absolventky JAMU v Brně a členky Státní filharmonie Brno. Společně hrají od roku 1997. Po odchodu violoncellistky Evy Pastorové do zahraničí působí v uvedeném obsazení. K ženám neodmyslitelně patří jejich oděv, konkrétně kostýmový oděv, inspirovaný módou třicátých let. Jejich koncerty jsou koncipované kombinovaně. V první půli zazní hudba vážná a ve druhé lehčí žánr.

Repertoár:

J. Suk, P. I. Čajkovský, J. Ježek, A. Hajistavra a L. Bernsteina, známé jsou úpravy písní, muzikálových melodií a ragtime.

Dorikos

Obsazení: J. Černohorský – vnI
L. Vítková – vnII
P. Vítek - vla
L. Novotný - vcl

Charakteristika:

Soubor tvoří absolventi vysokých hudebních škol, kteří dnes hrají v Janáčkově filharmonii Ostrava. Působí také jako pedagogové na Janáčkově konzervatoři v Ostravě. Název smyčcového kvarteta vznikl podle stejnojmenné skladby Dorikos od polského skladatele Krysztofa Knittla, kterou soubor nastudoval mezi prvními. Uměleckým vedoucím souboru je primárius Jakub Černohorský.

Repertoár:

K. Knittel, E. Schiffauer, A. Mincek, J. Ciupinský.

Epoque quartet

Obsazení: Martin Válek – vnI
Vladimír Klánský – vnII
Vladimír Kroupa - vla
Vít Petrášek – vcl

Charakteristika:

Kvarteto vzniklo na počátku roku 1999 z řad absolventů pražské konzervatoře. Spojuje vážnou hudbu a jazz, rock a funk. Soubor se úspěšně zúčastnil několika soutěží (např. Paolo Borciani competition). Hraje v abonentních cyklech Symfonického orchestru Českého rozhlasu, Českého Noneta, Spolku pro komorní hudbu, spolupracuje s Českou televizí i rozhlasem. Hostuje také na mezinárodních hudebních festivalech (Schleswig-Holstein Festival, Stuttgarter Philharmoniker Zyklus, Metamorphosen, Moravský podzim, 41. ročník festivalu Ludwiga van Beethovena 2005

aj.) V roce 2000 vedli členové kvarteta mistrovské kursy jazzové improvizace na hudební akademii v Jeruzalémě. O čtyři roky později se soubor účastnil 13. ročníku Festivalu uprostřed Evropy na Varnerském hudebním létě, vystupuje v rámci koncertů Jazz na hradě.

Ocenění:

Dvojnásobná první cena soutěže v rakouském Liezenu, první cena mezinárodní kvartetní soutěže L. van Beethovena, cena Jeunes Musicala. Kvarteto se účastnilo několika soutěží, např. Paolo Borciani competition.

Repertoár:

Vedle klasického repertoáru hraje soubor skladby jazzové, rockové a ve spojení s funky. Spolupracují s Robert Balzar triem. V listopadu 2004 se účastnil 11. ročníku Maratonu soudobé hudby, pořádaného Spolkem pro soudobou hudbu v Divadle Archa. Provedl zde premiéru skladby Music for gracious Libiny (Hudba pro chvíle pohody) soudobého amerického skladatele Davida Langa pro herce (Karel Dobrý) a smyčcové kvarteto.

Evergreen Quartet

Obsazení: Karel Watzko – vnI
Igor Kačírek – vnII
Marie Watzková – vla
Petr Štochl – vcl

Charakteristika:

Českobudějovičtí členové kvartetu jsou profesionální hudebníci působí v orchestru Opery Jihočeského divadla. Účinkovali např. při slavnostním otevření tiskového centra "Passauer neue Presse" v Pasově na pěti ročnících Mezinárodního týdne malířů a grafiků v německém Wittingenu.

Repertoár:

Mezi repertoár zařazují muzikálové a populární melodie, které soubor prezentuje při různých společenských setkáních, firemních večírcích, oslavách, rautech, svatbách a dalších rodinných slavnostech. Působí jako hudební kulisa.

Evy Praha kvartet

Obsazení: Vladislava Hořovská – vn I
Světlana Pechoušková – vn II
Martina Kallistová – vla
Eva Vrzalová – vcl

Charakteristika:

Kvarteto se od roku 2001 věnuje koncertování doma i v zahraničí. Členky souboru absolvovaly státní konzervatoř v Praze, E. Vrzalová Státní konzervatoř v Pardubicích a poté se sešly na HAMU v Praze. Uměleckou vedoucí je primárius Vladislava Hořovská, která mimochodem spolupracovala na desce Marie Rottrové a společně s kvartetem také s Jaromírem Nohavicou nebo skupinou Neřež. Název souboru symbolizuje jméno Evy z ráje, ale byl také inspirován dvěma Evami, které v souboru původně působily. Soubor vznikl jako jednorázová záležitost pro zájezd do Japonska, ale nakonec začal pracovat dlouhodobě. Kvartet se řídí mottem: „hudba je jablkem poznání, krásy a radosti". Členky souboru se vzdělávaly na významných školách, např. v japonské Toho Gakuen Academy Toyama nebo na mistrovských kursech v Anglii, Francii, Německu, Rakousku atd. Spolupracují se skladatelem V. Pokorným.

Repertoár:

Klasické skladby (W.A.Mozart, L.Janáček, V.Kalabis, A.Dvořák, A.Vivaldi), jazz, swing, ragtime, muzikál, filmová hudba (S.O.S. quartet Titanic Víta Clara, swingové dotyky Václava Pokorného).

Fama quartet

Obsazení: David Danel – vnI
Aki Kuroshima – vnII
Emi Ito – vla
Balázs Adorján – vcl

Charakteristika:

Soubor vznikl na jaře 2004 při Pražské komorní filharmonii z podnětu primária. Původně vznikl pouze pro zábavu, později začal kvartet plánovat koncerty s premiérami

nových soudobých skladeb. Soubor má mezinárodní obsazení (dva členové pochází z Japonska, jeden z Maďarska) a na violu v něm hrál před E. Itokou Julian Veverica. Kvartet vystoupil v rámci Cyklu komorních koncertů – Cyklu K, který představuje v domácím prostředí Salonu Philharmonia komorní soubory hráčů Pražské komorní filharmonie.

Repertoár:

Soubor se zaměřuje se na tzv. Novou hudbu, hraje např. skladby K. Husy, M. Marka, S.Smejkalové, M.Trnky, H.Ho, D.McMullina, S.Zubieta, B.Milakoviče. Z ostatního repertoáru hrají např. L.Boccheriniho, A.Dvořáka, R.Twardowského.

Friends kvartet

Obsazení: Renata Staňková – Vn I
Michal Mrkvica – Vn II
Eva Bubleová – Vla
Miloslav Brtník – Vcl

Charakteristika:

Kvartet vznikl při Hudební fakultě Janáčkovy akademie múzických umění. během povinného účinkování v Komorní opeře. Od roku 1999 působí primárius Renata Štaňková v Komorním orchestru Bohuslava Martinů, v tomto roce se studenti také oficiálně sdružili. V rámci výměnného studentského programu Sokrates absolvovali řadu vystoupení v Amsterdamu, Utrechtu. Účastnili se 11. Mistrovských kurzů Vídeňské univerzity společně s Graffovým kvartetem. Od školy získali stipendium na letní mistrovské kurzy komorní hudby v Reichenau an der Rax. Studují u doc. Ladislava Kyseláka. Primárius hraje v Krommer triu.

Repertoár:

Díla známých skladatelů, jako je například J. Suk, B. Martinů, J. Haydn, W. A. Mozart, F. Mendelssohn –Bartholdy, D. Šostakovič aj.

Ocenění:

Soubor získal třetí cenu v soutěži 6. ročníku soutěže Nadace Martinů roku 2001 (první místo zde získalo Bennewitzovo kvarteto).

Gamavilla Quartet

Obsazení: Vít Mužík – Vn I
Vladislav Kvapil – Vn II
Gabriel Pavlík – Vla
Marián Pavlík – Vcl

Charakteristika:

Soubor založili v roce 1998 hudebníci Moravské filharmonie Olomouc. Jeho název byl vytvořen z prvních slabik křestních jmen jeho zakladatelů (s malou odchylkou). Založení bylo motivováno kompenzací orchestrální hudby s hudbou moderní, populární, zaměřují se na jazzový okruh. První koncert proběhl za účasti známého flétnisty Jiřího Stávána. V roce 1999 účinkovali na koncertech v SRN a Švýcarsku s Vanesou Mae a v roce 2005 na evropském turné Roda Stewarta. Od roku 2001 spolupracují s jazzových klavíristou a skladatelem Milanem Svobodou. Během pěti let připravil Gamavilla quartet deset jazzových setkání a řadu dalších koncertů doma i v zahraničí. Natáčel pro Českou televizi a Český rozhlas.

Repertoár:

Kvarteto hraje jazzový repertoár v kombinaci s rockem a také swingem. Hraje klasickou tvorbou ovlivněnou jazzem. Vedle swingového repertoáru hrají s doprovodnými nástroji a sami používají nástroje elektrické. Hrají skladby Milana Svobody či Daniela Forróa. Vedle klasických autorů (G.Ph.Telemann), hrají skladby M. Schmitze, A. Tana, G. Gershwina, G. Daverns. Nahráli skladby současného amerického skladatele Davida Fetherolfa.

Ocenění:

Gamavilla quartet převzal na Pražského hradu cenu udělovanou nejlepšímu jazzovému tělesu v České republice prezidentem Václavem Klausem a jeho ženou Livií.

Graffovo kvarteto –

Obsazení: Štěpán Graffe – vl I
Lukáš Bednařík – vnII
Lukáš Cybulski- vla
Michal Hreňo – vcl

Charakteristika:

Kvarteto vzniklo v roce 1997 na brněnské konzervatoři. Konzultuje s Prof. Adolfem Sýkorou (členem Janáčkova kvarteta). Jaroslava Havla nahradil u pultu violoncella M. Hreňo. Účastnilo se mezinárodních kurzů v Reichenau (Rakousko) a dalších zemích, kde se setkali s významnými osobnostmi hudby (patří sem např. Günter Pichler -Alban Berg Quartett, s nímž spolupracovali ve Vídni), Norbert Brainin a Siegmund Nissel (Amadeus Quartett v Londýně. Kvarteto se dostalo do povědomí posluchačů především interpretací Janáčkova I. kvartetu a II. smyčcového kvartetu D dur Vítězslava Nováka. V roce 2002 se zúčastnilo mistrovských kurzů prof. Milana Škampy v Nizozemském Kerkrade. Primárius, podle něhož se kvarteto jmenuje, absolvoval 10.12.05 na Hudební fakultě JAMU.

Ocenění:

První cena na mezinárodní soutěži komorních souborů ACT v Londýně roku 2003. O dva roky později získalo opět vítězství na mezinárodní soutěži "Verfemte Musik" v severoněmeckém Schwerinu. Dvakrát získalo zvláštní cenu Leoše Janáčka, a to v roce 2001 a 2003, na Mistrovských kurzech Vídeňské univerzity. Zvláštní cenu dostalo také od francouzské asociace "Forum Voix Etouffés".

Repertoár:

Soubor hraje skladby všech období, specializuje se na hudbu českých autorů.

Heroldovo kvarteto

Obsazení: Petr Zdvihal - vnI
Jan Valta – vnII
Karel Untermüller - vla
David Havelík- vcl

Charakteristika:

Soubor vznikl roku 1998. Jeho členové absolvovali pardubickou, teplickou a pražskou konzervatoř a společně se setkali na HAMU v Praze. Podnikli cestu např. do Japonska, kde vystoupili v rámci světové výstavy EXPO nebo do londýnské Wigmore Hall, jedné z nejprestižnější evropské síně v oblasti komorní hudby. Během cesty po Austrálii byl jejich koncert živě vysílán pro celoaustralské rádio ABC Classic FM. Spolupracuje s prof. Břetislavem Novotným, primáriem Kvarteta hlavního města Prahy, který kvartetu pomáhá jakožto vynikající pedagog.

Ocenění:

Rok 2001 - Cena Českého spolku pro komorní hudbu

Repertoár:

Vedle klasických skladeb L.van Beethovena, F.X. Richtera J. J. Ryby hrají i současné autory, jako např. L. Sluku, Z. Lukáše, L. Hurníka.

Indigo kvartet

Obsazení: Kateřina Čiklová – vnI
Martin Flašar – vnII
Martina Himerová –vla
Pavel Borský - vcl

Charakteristika:

Indigo Quartet vznikl počátkem roku 2000. Jeho členové jsou absolventi brněnské konzervatoře, kteří si vypůjčili název od Duka Ellingtona z jeho slavné skladby Mood Indigo. Ačkoliv má soubor obsazení klasického smyčcového kvarteta, nazývá se jazzově-smyčcový. V prosinci roku 2002 natočilo svoje první CD (vlastním nákladem). Nedrží se

pouze rámce klasického jazzu, ale přibírá také prvky ze spirituálů, popu, rocku, i world music.

Repertoár:

Skladby A. Piazzolly, Beatles, D. Balakrishnana, J. Coltranea, D. Ellingtona a další. Hraje také úpravy písní The Beatles pro kytaru a smyčcový kvartet.

Janáčkovo kvarteto

Obsazení: Miloš Vacek – vn I
Vítězslav Zavadilík – vn II
Ladislav Kyselák - vla
Břetislav Vybíral - vcl

Charakteristika:

Janáčkovo kvarteto je pokračovatelem známého kvarteta, které vzniklo v Brně roku 1947. Jeho zakládajícími členy byli Jiří Trávníček (vnI), Jiří Kratochvíl (vla), Karel Krafka (vcl) a Miroslav Matyáš (vnII), který byl hned po prvním koncertě nahrazen Janem Večerkou. Od roku 1955 hrálo kvarteto dalších dvacet let ve složení J. Trávníček, A. Sýkora, J. Kratochvíl a K. Krafka. Světové uznání získali po koncertě v Berlíně roku 1955. Členové ukončili působení v orchestru a jejich soubor se stal samostatným komorním souborem Státní filharmonie Brno. V dnešní podobě soubor hrál např. v roce 2000 ve Wigmoore Hall v Londýně, Ópera de Rennes, Grewandhausu, na Festivalu v Edinburghu roku 2002 a dalších místech.

Repertoár:

Největší počet skladeb hrají od autorů: W.A.Mozarta, F. Schuberta, A. Dvořáka.

Jihočeské kvarteto

Obsazení: Václav Plášil – vn I
Rastislav Frák – vn II
Josef Klíma – vla
Josef Žák – vcl

Charakteristika:

Členové kvarteta jsou zároveň koncertními mistry a vedoucí nástrojových skupin operního orchestru Jihočeského divadla, seskupili se roku 1984 a od té doby koncertují ve stejném složení. Vystupovali společně nejen v České republice, ale také v Polsku, Bulharsku, Bělorusku, atd.

Repertoár:

Skladby novodobých skladatelů, jako například Čestmíra Gregora, Karla Risingra, Jiřího Kosiny a Milana Křížka, ale také klasických autorů, jako D. Šostakoviče, B. Smetany. Mají připravené dva speciální programy pro děti, které předvedli také v Rakousku.

Kapralova Quartet

Obsazení: Rita Čepurčenko – vn I
Simona Hurníková – vn II
Světlana Jahodová – vla
Margit Klepáčová – vcl

Charakteristika:

Ženský smyčcový soubor byl založen roku 1995 a nese název slavné české skladatelky a dirigentky Vítězslavy Kaprálové, žačky Bohuslava Martinů. První koncert se uskutečnil pod názvem Venus Quartet, později byl název vyměněn za více ženský. V tomto obsazení hraje od roku 2000 a dvě členky (R. Čepurčenko, S. Jahodová) jsou zaměstnané v orchestru FOK, S. Hurníková a M. Klepáčová jsou členky Talichova komorního orchestru. Kvartet je spojením české kvartetní hry a ruské houslové školy, neboť vůdčí osobností je Rita Čepurčenko, která vystudovala konzervatoř a VŠ v Leningradě ve třídě proslulého profesora Borise Gutnikova. Ostatní členky studovaly AMU v Praze, soubor spolupracoval s Břetislavem Novotným.

Repertoár:

Díla romantických skladatelů (H.Wolf, P.I. Čajkovský, J. Brahms, I. Stravinský). Díla českých skladatelek 20. století (V. Kaprálová, S. Bodorová). Pro soubor skládá např. Z. Lukáš, do budoucna chystají podle vzoru Škampova kvarteta a Ivy Bittové projekt s Petrem Maláskem. Hrají např. kvartety Alfreda Schnittkeho.

Kaprovo kvarteto

Obsazení: Anna Veverková – vn I
Alexej Aslamas – vn II
František Jelínek – vla
Jan Žďánský – vcl

Charakteristika:

Soubor vnikl roku 1999, po krátké době byli všichni členové přijati na AMU v Praze, kde se dostali pod vedení prof. Petra Messiereura (primária Talichova kvarteta). Mladý studentský soubor nese jméno Jana Kapra, českého skladatele 20. století. Kvarteto zaujalo porotu na Mezinárodní soutěži v Interlaken především podáním Smyčcového kvartetu g moll B. Martinů. Soutěže se zúčastnilo také díky švýcarské kulturní nadaci Pro-helvetia. Soubor se podílel také na 33. ročníku mezinárodního festivalu Mladé pódium v Karlových Varech. V roce 2002 získal dvouměsíční stipendium na Toho Vakuem v Japonsku. Spolupracuje s takovými institucemi, jako např.: Českým rozhlasem, Společností Antonína Dvořáka, Muzeem Antonína Dvořáka.

Repertoár:

Soubor prezentuje skladby skladatelů, jako např. K. Penderecki, W. Lutosławski, Jan Kapr, L. Janáček.

Ocenění:

2003 – obdrželi I. Cenu na 42. ročníku mezinárodní interpretační soutěže Beethovenův Hradec v Hradci nad Moravicí, kde získali také Cenu za interpretaci díla Ludwiga van Beethovena.

2005 - 2. cenu na mezinárodní soutěži komorní hudby ve Švýcarském Interlakenu (1. cena nebyla udělena)

Klárovo kvarteto

Obsazení: Tomáš Klár – vnI
Jan Petřík – vn II
Karel Benda – vla
Karel Urban - vcl

Charakteristika:

Jedná se o komorní soubor členů orchestru ND v Praze, který vznikl v r.1988. Vedle skladeb barokních, klasických, romantických autorů hrají i hudbu salonní, operetní melodie, muzikály, evergreeny, swing, jazz, pop až po skladby Beatles. Koncertovali např. v Šternberském paláci, Lichtenštejnský palác, Bertramkce, ale také v zahraničí (Švýcarsko - Biel, Luzern, Německo - Markredwitz, Bad Lautenberg, Rakousko - Salzburg, Japonsko – Kawaguchi).

Repertoár:

Hudba klasická (J.Haydn), romantická (F.Schubert) salonní a operetní (S.Toselli, F.Drdla) Swingová (D.Ellington), Sweet jazz (E.Presley).

Kocianovo kvarteto

Obsazení: Pavel Hůla – vn I
Miloš Černý – vn II
Zbyněk Paďourek – vla
Václav Bernášek – vcl

Charakteristika:

Kocianovo kvarteto vzniklo roku 1972, o tři roky déle spolu s novým primáriem (P. Hůlou) přijali do názvu jméno houslového virtuóza Jaroslava Kociana (1883-1950) na rozdíl od souboru Severočeské filharmonie v Teplicích. Založili ho tři členové Symfonického orchestru hl. m. Prahy spolu s P. Kohoutem. Do roku 1982 spolupracovalo kvarteto s A. Kohoutem. Vystoupilo během listopadu 2004 v rámci Festivalu české hudby v Japonsku, kde byla prezentována především česká hudba a v premiéře zazněla skladba japonského skladatele Y. Togawy „Homage to Antonín Dvořák". Kvarteto spolupracuje s japonskou firmou Denon, pro kterou nahrálo deset vrcholných kvartetů W.A.Mozarta a čtyři poslední kvartety Dvořákovy. Dále také nahrává pro německé Orfeo (Haydnovy "Sluneční" kvartety a kvartetní dílo Fibichovo), pro Supraphon kvartety E.Schulhoffa. Od roku 1996 kvarteto zastupuje francouzská firma Praga Digital (distributorem je Harmonia Mundi). Pavel Hůla je také uměleckým vedoucím komorního souboru Praga Camerata.

Ocenění:

1973 – čestné uznání na Mezinárodní kvartetní soutěži v Budapešti

1997 - cena Grand Prix du disque de l´Académie Charles Cros za nahrávku kvartetů P. Hindemitha

Repertoár:

Kvarteto uvedlo v premiéře Smyčcový kvartet č. 2 I. Loudové (1978). Soubor natočil celkem 50 desek, hraje deset vrcholných kvartetů W.A.Mozarta a čtyři poslední kvartety Dvořákovy, Haydnovy "Sluneční" kvartety nebo kvartetní dílo Fibichovo. Vysoké uznání získalo i souborné nahrání komorního díla H. Krásy, V. Ullmanna a P. Haase, skladatelů židovského původu („terezínských skladatelů"). Kvarteta op.34 a 80 od A. Dvořáka, Smyčcové kvartety A. Zemlinského, Klavírní kvintety E. Blocha, Smyčcový sextet N. Rimského Korsakova a Haydnovy kvartety opus 74.

Kubelíkovo kvarteto

Obsazení: Vitězslav Černoch – vn I
Dana Truplová – vn II
Vilém Kijonka – vla
Tomáš Strašil - vcl

Charakteristika:

Kubelíkovo kvarteto vzniklo v roce 2003 z absolventů HAMU a AMU v Praze. Do svého názvu si vybrali jméno významného českého houslisty Jana Kubelíka, otce známého dirigenta Rafaela Kubelíka. Mgr. Vitězslav Černoch se v roce 1992 stal primáriem Českého noneta, kde působil do roku 1994. V letech 1995-2001 byl prvním houslistou Stamicova kvarteta.

Repertoár:

Antonín Dvořák, Čestmír Gregor, Lukáš Hurník (skladba Pas de deux), Jan Fišar.

Kubínovo kvarteto

Obsazení: Luděk Cap – vnI
Jan Niederle – vnII
Pavel Vítek - vla
Jiří Zedníček – vcl

Charakteristika:

Vzniklo na ostravské konzervatoři v roce 1972 a jeho umělecký růst výrazně poznamenala studia u Ostravského, Janáčkova a Smetanova kvarteta v letech 1975–1985. Zakládajícími členy byli L. Cap a violista P. Vítek. Jméno ostravského rodáka Rudolfa Kubína nesou v názvu od roku 1976. V letech 1987–1992 bylo kvarteto komorním souborem Janáčkovy filharmonie v Ostravě. Členové společně hrají od roku 1977, kdy se setkali na JAMU od roku 1982 vyučují na ostravské Janáčkově konzervatoři, pravidelně spolupracují s Českým rozhlasem v Ostravě.

Ocenění:

1977 – 2. místo v soutěži Beethovenův Hradec
1978 – 3. cena v interpretační soutěži ministerstva kultury
1978- 3. místo a cena za nejmladšího účastníka finále v Colmaru (Francie)
1979 – 4.místo v soutěži v anglickém Portsmouthu
1984 – 2. cena společně s Havlákovým kvartetem na Pražském jaru

Repertoár:

Dílo skladatelů všech slohových období od klasicismu až po současnost. Kvarteto nahráno kompletní kvartetní dílo Carla Ditterse von Dittersdorfa, nastudovalo také II. Smyčcový kvartet L. Janáčka "Listy důvěrné", a to v původní autorově verzi s violou d´amore pro Supraphon. Partu violy d´amore se ujal americký interpret J. A. Calabrese.

Kvarteto Giovanni

Obsazení: Lenka Kolářová – vn I
Jan Jouza – vn II
Josef Fiala – vla
Jan Sládeček – vcl

Charakteristika:

Koncertní mistrině souboru pracuje společně s J. Fialou na hudebních nosičích pro nejmladší děti. J.Jouza spolupracuje s Pražským barokním souborem a Orchestrem Dvořákova kraje.

Repertoár:

Díla A. Rejchy, A. Vivaldiho, W.A.Mozarta, A. Dvořáka, S. Joplina

Kvarteto Martinů

Obsazení: Lubomír Havlák – vnI
Petr Maceček – vn II
Jan Jíša – vla
Jitka Vlašánková – vcl

Charakteristika:

Kvarteto vzniklo na pražské konzervatoři roku 1976 z podnětu studentů Viktora Moučky – člena Vlachova kvarteta. Postupně soubor přešel pod vedení prof. Antonína Kohouta, člena Smetanova kvarteta. Původní název byl Havlákovo kvarteto, ale v roce 1985 se přejmenoval podle významného Bohuslava Martinů. Členové se účastnili mnoha interpretačních kursů (poznali Amadeus kvarteta, Guarneri kvarteta, Alban Berg kvarteta). Účastní se festivalu Bohuslava Martinů a nahrávají pro Radio France, ARD, ORF, BBC. Kvarteto se zúčastnilo osmi mezinárodních interpretačních soutěží, na nichž získalo osm cen a sedm laureátských titulů. Mezi dřívější členy patřil L. Kaňka (vnII) a M. Kaňka (vcl).

Ocenění:

1977 – 1.cenu v Duškově soutěži na Bertramce a cenu Beethovena Hradce

1978 – 1. místo v soutěži v Evianu

1980 – 2. cenu na Pražském jaru

1982 - Získali 2. cenu v soutěži v Portsmouth a v Mnichově

Repertoár :

Kvarteta Martinů zahrnuje skladby celé světové kvartetní literatury a díla české hudby (Smetana, Dvořák, Janáček aj.) se zvláštním zaměřením na dílo Bohuslava Martinů. Z dalších autorů např.: Schubert, Schulhoff, Krása, Ravel.

Kvarteto města Brna

Obsazení: Lubomír Čermák – vn1
Karel Hejl – vn II
Bouslav Fišer – vla
Martin Švajda – vcl

Charakteristika:

Soubor vznikl v roce 1969 na JAMU v Brně, pravidelně nahrává pro Český rozhlas a TV v rozhlasových stanicích Rakouska, Německa, Dánska, Švédska, Norska, Švýcarska. Roku 1972 kvarteto podniklo první koncertní cesty do Rakouska a Německa, USA, během kterých absolvovalo 700 koncertů. Roku 1975 se kvarteto reprezentovalo na festivalu Wiener Festwochen. Změny v obsazení proběhly pouze ve viole a violoncellu, u kterých začínali K. Procházka a B. Páč. Primárius byl žákem J. Trávníčka - primária Janáčkova kvarteta.

Repertoár:

Kompletní kvartetní dílo Smetanovo, Dvořákovo, Janáčkovo a Martinů, významná díla moderní i současná. Celkem má kvarteto v repertoáru více než 100 skladeb. Provedli skladbu P. Blatného In modo clasic pro smyčcový kvartet a jazzový orchestr (G. Broma).

Kvarteto města Prahy
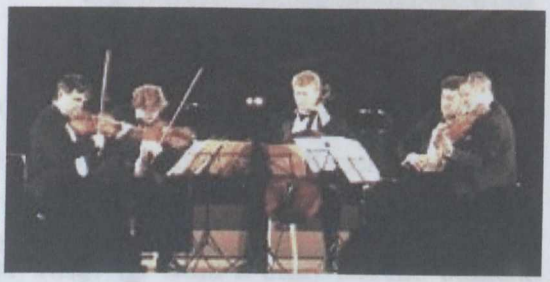
Obsazení: Břetislav Novotný – vnI
Karel Přibyl – vnII
Lubomír Malý – vla
Jan Širc – vcl

Charakteristika:

Kvarteto vzniklo roku 1955 a jeho zakládajícími členy byli B. Novotný, M. Richter, H. Šimáček a Z. Koníček. O rok déle vystoupilo na prvním koncertě jako Kvarteto FOK. V roce 1958 kvarteto přijalo název, který jim zůstal dodnes. Obsazení se měnilo od roku 1957, kdy u vn II usedl K. Přibyl, v roce 1961 nastoupil J. Karlovský (vla). V letech 1965-67 proběhla koncertní cesta kolem světa. O rok později došlo ke změně u vcl (J. Širc) a novým členem se stal také L. Malý (vla). V rozmezí let 1957-1980 vystoupil soubor

čtrnáctkrát na Pražském jaru a provedl dvě cesty kolem světa. Posledním příchozím členem před dnešní sestavou byl A. Věctomov (vcl).

Ocenění:

1958 – mezinárodní soutěž v Liége v Belgii

1975 – cena Wiener Flötenuhr za „Haydnovy kvartety" W. A. Mozarta

1976, 1977 – cena Academy of Recording Ars and Sciencies v Burbanku (USA)

1978 - cena Diapason d´or v Paříži, světová cena mezinárodní gramofonové kritiky High Fedelity Grand Prize s Salcburku

1982 - cena Wiener Flötenuhr

Repertoár:

Kompletní kvartetní dílo A. Dvořáka, A. Borovina (roku 1981). Celkové provedení „haydnových kvartetů" W. A. Mozarta a J. Brahmse. Spolupracovali také se známými klavíristy (Buloghová, Hurník, Růžičková).

Kvarteto Norbert

Obsazení: Milan Vavřínek – vnI

Petr Havlín – vn II

Jiří Řehák - vla

Jan Holeňa - vcl

Charakteristika:

Kvarteto bylo založeno členy České filharmonie z podnětu českotřebovského rodáka violisty Jiřího Řeháka, což je absolvent pardubické konzervatoře (prof. Kyselák) a pražské Akademie muzických umění (doc. Lubomír Malý), je členem Českého komorního orchestru, violového kvarteta české filharmonie. Hraje na violu z dílny starého českého mistra J.U. Eberleho. Na Letních hudebních slavnostech Antonína Dvořáka 2005 vystoupili společně s Gabrielou Demeterovou.

Kvarteto Pavla Haase

Obsazení: Veronika Jarůšková - vnI
Kateřina Gemrotová– vnII
Pavel Nikl – vla
Peter Jarůšek – vcl

Charakteristika:

Soubor absolventů či posluchačů pražské AMU působí v tomto složení od roku 2004. Polovina členů je ze Slovenska a hráči jsou ve věku 22-29 let. V mezinárodní soutěži Pražského jara roku 2005 získali první cenu v konkurenci dalších devíti ansámblů za interpretaci 2. smyčcového kvartetu Z Opičích hor Pavla Haase. V současné době nesou nově název Kvarteto Pavla Haase (žáka Leoše Janáčka), namísto původního Haasova kvarteta. Založila ho v roce 2002 V. Jarůšková, zatímco P.Jarůšek hrál pět let ve Škampově kvartetu. Na jeho místě byl tehdy cellista Lukáš Polák. Časem se oba muzikanti v kvartetech vystřídali. Soubor pracuje s profesorem Milanem Škampou. Vystupoval v Academia di Musica della Quartetto ve Florencii a v roce 2003 účinkoval společně se Škampovým kvartetem v Oktetu op. 20 Felixe Mendelssohna-Bartholdyho v londýnské Wigmore Hall. Díky studijnímu programu ProQuartet spolupracovali s Walterem Levinem - členem LaSalle Quartet. V budoucnu chystají koncerty ve finském Kuhma, holandském Orlandu a ve Fontainebleau poblíž Paříže. Díky vítězství v Itálii je čeká dlouhodobé turné po světě (Evropa, USA, Japonsko).

Ocenění:

Cena Rimbottiho v soutěži ve Fiesole ve Florencii (její součástí byl koncert v Teatro della Pergolla)

2005 - cena v soutěži Pražského jara, Cena Olega Podgorného pro nejúspěšnějšího nejmladšího účastníka soutěže Pražské jaro

2005 - první cena v soutěži Premio Paolo Borciani v italském Reggio Emilia

Parnas quartet Praha

Obsazení: Arnold Smrtka – vnI
Otomar Klokánek – vnII
Tomáš Kamarýt – viola
Karel Huth - violoncello

Charakteristika:

Soubor se věnuje interpretaci komorních děl všech tvůrčích období. Vedle známých děl kvartetní literatury (Boccherini, Mozart, Haydn, Beethoven, Schubert, Smetana, Dvořák, Čajkovskij) hraje také transkripce slavných děl psaných pro jiná nástrojová uskupení či pocházející z jiné žánrové oblasti (Strauss, Offenbach, Lehár, Löewe, Gershwin, Beatles, Joplin). Původní složení bylo Josef Riedlbauch, Jan Nykrýn ml. a st. Zahraniční koncertní činnost byla v posledních třech letech ozdobena dvěma tříměsíčními hostováními v Japonsku.

Repertoár:

Populární a známé melodie (Joplin, S, J. Strauss) a klasický repertoár (L.Boccherini, W. A. Mozart, P. I. Čajkovskij).

Kvarteto Václava Dvořáka

Obsazení: Václav Dvořák – vnI
Martin Kos – vn II
Jiří Rajniš – vla
Marie Hixová – vcl

Charakteristika:

Členové jsou absolventy AMU. Primárius spolupracuje s Českým nonetem, Sukovým komorním orchestrem, Stamicovým kvartetem. V čele kvarteta stál v letech jeho fungování, tedy v letech 2001-2003. Zbytek kvarteta vytvořil České smyčcové trio, které je také zobrazeno na obrázku.

Kynclovo kvarteto

Obsazení: Pavel Kyncl – vnI
Eduard Křivý – vnII
Petr Pilát – vla
Stanislav Kyselák – vcl

Charakteristika:

Vzniklo roku 1969 a všichni členové byli absolventy JAMU v Brně. Soubor studoval u Adolfa Sýkory, člena Janáčkova kvarteta. O rok později přichází nový člen Boris Páč (vcl), kterého v roce 1974 nahrazuje Václav Horák. Roku 1975 se kvarteto účastní soutěže Pražské jaro, kde získává čestné uznání. Novým violistou se stal Vladimír Kovář (dříve primárius Trávníčkova kvarteta). Mimo koncertní činnosti působili delší dobu u Joven orquestra de Galicia ve španělském Santiagu de Compostela. Soubor natáčí pro rozhlas a televizi nejen doma, ale i v Rakousku, Německu, Francii a Anglii.

Repertoár:

Soubor hraje hudbu klasických autorů (J.Haydna, F.Schuberta, C. Debussyho, B. Smetany, a B. Martinů a také hudbu současných českých skladatelů (O. Kvěch, J. Hanuš, C. Kohoutek).

La Gambetta

Obsazení: Elen Machová - barokní housle, violy da gamba
Věra Mikulášková - violy da gamba
Monika Knoblochová - cembalo, virginal, viola da gamba Miloslav Student - viola da gamba, arciloutna, barokní loutna, barokní kytara

Charakteristika:

La Gambetta je soubor, který hraje na historické nástroje a zabývající se studiem hudby 16. a 17. století. Propaguje komorní hudbu pro violy da gamba.

Liberty Quartet

Obsazení: Konstantin Lomtadze – vn I
Ištván Matejča – vnII
Oleg Patlatyi – vla
Vojtěch Čermák – vcl

Charakteristika:

Kvartet vznikl roku 1991 v Liberci, kde také členové Liberty Quartetu dodnes působící.

Repertoár:

Soubor zaměřuje svůj repertoár na hudbu klasickou (J. S. Bach) přes moderní kompozice až po tradiční jazzové standardy.

M. Nostic Quartet

Obsazení : Petr Bernášek - vn1
Václav Vacek - vn II
Pavel Hořejší – vla
Petr Šporcl – vcl

Charakteristika:

Vznikl v říjnu 1994 během studií na Hudební fakultě AMU v Praze. Kvartet hraje od roku 1999. Od počátku pracuje pod vedením člena Kociánova kvarteta, violoncellisty Doc. Václava Bernáška. Nese jméno hraběnky Mathildy Nostitz. Členové jsou absolvent AMU v Praze. Opakované nahrává pro rozhlasovou stanici NDR a Český rozhlas. Účastnil se 11. ročníku Maratonu pro soudobou hudbu, pořádaného Spolkem pro soudobou hudbu v Divadle Archa. Soubor zahrál také na gratulačním koncertě 11.12.04 k 85. narozeninám prof. A. Kohouta a do budoucna chystá spolu se souborem Calliopée večer na počest hudby Marka Kopelenta.

Ocenění:

1997 - 1. cena Heerlen
1998 - 2. cena Pražského jara
1998 - 1. cena v Cremoně

Repertoár:

Clarton 1998- A. Dvořák, B. Martinů, W. A. Mozart , Arcodiva 2000- M. Ravel , P. Haas, L. Janáček, Production Oman 2001- W. A. Mozart, I. Loudová, A. Dvořák

Metropol Quartet

Obsazení: Zdeněk Pechoušek – vn I.
Martina Zuziaková - vn II.
Karolína Růžková – vla
Tomáš Vodňanský – vcl

Charakteristika:

Soubor složen z absolventů Pražské konzervatoře a AMU. Tento soubor se specializuje na oblast populární hudby. Hraje na příležitostných akcích v hotelích, klubech, na vernisáže a na soukromých párty. Repertoár je velice pestrý a variabilní a zahrnuje všechna období i žánry. V pozici sekundisty byl před M. Zuziakovou Jiří Klika ml.

Repertoár:

Zaměřují se na oblast populární hudby, často hrají přídavkové skladby. Vedle koncertů koncertují na vernisážích, v hotelích, klubech. Repertoár zahrnuje mnoho období i žánrů.

Moravské kvarteto

Obsazení: Jiří Jahoda – vn1
Radoslav Havlát – vn II
Jan Řezníček – vla
Josef Klíč – vcl

Charakteristika:

Moravské kvarteto vzniklo v Brně roku 1923 ve složení František Kudláček, Josef Jedlička, Josef Trkan a Josef Křenek Členové jsou absolventi brněnské či pardubické konzervatoře a JAMU v Brně. Dnešní složení Moravského kvarteta je již třetí generací. Účastnil se 3. abonentního koncertu komorního cyklu Státní filharmonie Brno. V roce 1953 se zformovalo na brněnské konzervatoři kvarteto posluchačů pod vedením Prof. Františka Kudláčka. Od roku 1963 hráli v obsazení

R. Šťastný, L. Borýsek, J. Beneš a B. Havlík a od roku 1965 nese název Moravské kvarteto. Soubor byl ovlivněn spoluprácí s italskými tělesy. Od roku 1986 byl primáriem Ludvík Borýsek, Jan Řezníček (vnII). Poté vstoupil do tělesa J. Jahoda (1989), R. Havlát, Josefa Klíče (2001). Primárius byl roku 1994 jedním ze zakládajících členů Pražské komorní filharmonie. Spolupracují např. s japonskou klavíristkou Momoko Fusou.

Ocenění:

1965 - Cena Italského kvarteta

1975 - Čestné uznání ministra kultury ČSR, Janáčkova medaile

1978 - Cena Českého spolku pro komorní hudbu

1979 - Cena 5. mezinárodního festivalu soudobé hudby v Neapoli (1988) "Premio 900 musicale europeo.

Repertoár:

Pokračují v tradici a interpretaci brněnských autorů. Hrají např. skladby P. Haas, G. Klein, K. Szymanovski.

Nostalgia Quartet

Obsazení: Jakub Výborný - vnI
Bohumír Strnad - vn II
Emil Machain – vla
Radan Vach- vcl

Charakteristika:

Tento kvartet má již od svého založení roku 1991 image jazzmanů. Jednotliví členové jsou absolventi JAMU v Brně. Jsou členy Brněnské filharmonie. Soubor hraje akusticky či s ozvučením především ragtime a skladby moderního jazzu.

Repertoár:

Standardní skladby světoznámých jazzmanů, ale i progresivní kompozice z moderního jazzu. Skladby L. Bernsteina, D. Balakrishnana, D. Brubecka, Ch. Corea.

Panochovo kvarteto

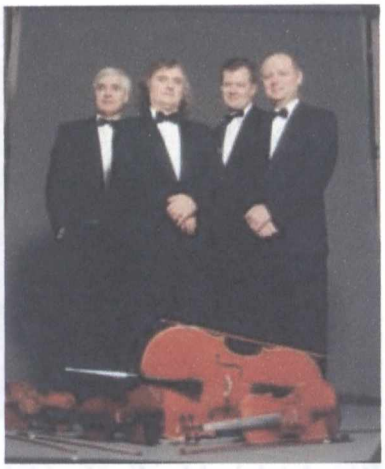

Obsazení: Jiří Panocha – vn I
Pavel Zejfart – vn II
Miroslav Sehnoutka – Vla
Josef Kulhan – vcl

Charakteristika:

Roku 1968 se stal Jiří Panocha spolu se studenty pražské konzervatoře zakladatelem a primáriem Panochova kvarteta.

V roce 1972 vyhrál na mezinárodní Karajanově soutěže v Berlíně konkurs na místo koncertního mistra Mezinárodního studentského orchestru. Po sedmi letech působení dosáhlo Panochovo kvarteto titulu laureáta na Mezinárodní soutěži smyčcových kvartet v Praze. Účastní se mnoha festivalů, například 30. ročníku mezinárodního hudebního festivalu Janáčkův máj v Ostravě 2005, kde předvedli Janáčkův Smyčcový kvartet č. I.

Ocenění:

1975 titul laureáta v domácí soutěží Pražské jaro

1976 Zlatá medaile v Bordeaux

1982 - Zlatá deska Supraphonu

1983 získalo Grand Prix du disque de l'Académie Charles Cros v Paříži (za nahrávku Smyčcových kvartetů č. 4 a 6 Bohuslava Martinů)

1995 cena MIDEM – Cannes Classical Award (za interpretaci kvartetních vět Cypříše Antonína Dvořáka).

Repertoár:

Panochovo kvarteto se ve své tvorbě zaměřuje na díla českých autorů, zvláště na tvorbu Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Bohuslava Martinů a Leoše Janáčka, dále vídeňských klasiků (Josef Haydn), ale také se v repertoáru objevují díla autorů 20. století (Béla Bartók, Dmitrij Šostakovič). Největšího uznání získala nahrávka celého komorního díla Antonína Dvořáka. Soubor nahrál komplet Dvořákových smyčcových kvartetů.

Parnasovo kvarteto

Obsazení: Josef Riedlbauch – vn I
Josef Bauer –vn II
Jan Nykrýn - vla
Karel Huth - vcl

Charakteristika:

Parnasovo kvarteto je komorní soubor klasického obsazení, který má v repertoáru díla všech tvůrčích období. Vedle klasických děl (Boccherini, Mozart, Haydn, Beethoven, Schubert) hrají také drobnosti i transkripce slavných děl psaných pro jiné nástrojová obsazení a díla z jiných žánrových oblastí (F. Lehár, G. Gerschwin, Beatles, J. Joplin). Vystupují na společenských událostech regionálního i mezinárodního významu.

PIKap Quartet

Obsazení: Martin Kaplan - vnI
Lenka Šimandlová –vnII
Miljo Milev – vla
Petr Pitra - vcl

Charakteristika:

Karlovarský PiKap quartet je klasické smyčcové kvarteto, které vzniklo v roce 2001. Název je odvozen z prvních slabik jmen prvního houslisty a violoncellisty. Někdy hrají též pod názvem MiŠi. Vedle primária hrají v souboru členové Karlovarského symfonického orchestru. Dva ze členů mají vzdělání z AMU. Podíleli se na natočení CD renesančního souboru Chaire. V roce 2004 soubor uskutečnil koncertní turné po Islandu.

Repertoár:

Klasický kvartetní repertoár (Haydn, Mozart, Beethoven), díla českých mistrů (Smetana, Dvořák, Janáček, Martinů) i hudby současné.

Pražákovo kvarteto

Obsazení: Václav Remeš – vn I
Vlastimil Holek – vnII
Josef Klusoň – vla
Michal Kaňka – vcl

Charakteristika:

V roce 1972 se začalo kvarteto formovat na konzervatoři, kde získávalo zkušenosti u Viktora Moučky (člena Vlachova kvarteta), Břetislava Novotného (primária Kvarteta města Prahy) a Antonína Kohouta (člena Smetanova kvarteta). V roce 1975 vystoupilo na Pražském jaru. Název nese podle violoncellisty, který byl nucen roku 1986 kvůli nemoci kvarteto opustit. Na jeho místo nastoupil Michal Kaňka. Úspěchy slaví nejen doma, ale i v cizině. Za zmínku patří také jejich desetiletá spolupráce s francouzským vydavatelstvím Harmonia mundi (Praga Digitals). Na francouzském trhu se zalíbily Beethovenovy kvartety tzv. Razumovské. Toto CD bylo jmenováno odborným časopisem Monde de la Musique nejlepším CD roku v kategorii komorní hudby. Na počátku minulého roku účinkovalo v Halifaxu (Beethoven, Feld,Brahms). Soubor se pak představil v programu hamburského spolku Vereinigung von Freuden der Kammermusik (Haydn, Feld, Brahms).

Ocenění:

1974 - první cena v soutěži pražské konzervatoře

1978 - první cena v soutěži smyčcových kvartet v Evianu, v interpretační soutěži v Kroměříži

1979 - vítěz soutěže Pražského jara

Repertoár:

Jako první natočili kompletní nahrávku Beethovenových smyčcových kvartetů. Meziu další autory patří J.Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Schubert, A. Dvořák, A. Schönberg a A. Zemlinský.

Pražské filharmonické kvarteto

Obsazení: Sylvie Hessová – vn I
Zuzana Hájková – vnII
Jiří Poslední – vla
Jakub Dvořák – vcl

Charakteristika:

Kromě primária jsou všichni členové České filharmonie. Sylvie Hessová je sólistkou Virtuosi di Praga. Členové kvarteta jsou pravidelnými hosty na jevišti orchestru České filharmonie. Soubor podnikl turné po Japonsku, účastnil se mezinárodního festivalu v Pontes.

Repertoár:

Do repertoáru patří např.: Kvartet As dur Dmitrije Šostakoviče, Cypřiše Antonína Dvořáka a jeho Klavírním kvintetem A dur, který hrají většinou ve spolupráci s mladým Lukášem Vondráčkem.

Pražské salonní kvarteto

Charakteristika:

Vystupuje během konferencí (Forum 2000), na Kongresu světového obchodu, na koncertech České obchodní komory či v japonském Kawagučiko. Členové hrají i v autentických dobových kostýmech.

Repertoár:

Johann Strauss, Franz Lehár, Jacques Offenbach, Georgie Gershwin, Oskar Nedbal, František Drdla, Issac Albeniz, Paul McCartney.

Rainbow quartet

Obsazení: Kateřina Fišarová – vn I
Milan Klindera – vn II
Martina Kallistová – vla
Gabriela Benešová – vcl

Charakteristika:

Mladý komorní soubor vznikl v r. 2002 na Pražské konzervatoři. Spolupracuje s prof. Jaroslavem Ruisem z Dvořákova kvarteta. Soubor uvedl v české premiéře kvarteto Hectora Angula, spolupracovali při české premiéře operního Triptychu Daria Milhauda v roce 2003 pod vedením dirigenta Roberta Jindry.

Repertoár:

Zcela nová díla české i světové kvartetní literatury, E. Satie, G. Puccini, skladby The Beatles, E.Clapton, V+W & J. Ježek, Suchý - Šlitr.

Schulhoffovo kvarteto

Obsazení: Milan Šetena – vnI
Michal Kostka – vnII
Filip Waulin – vla
Jonáš Krejčí – vcl

Charakteristika:

Kvarteto vzniklo v roce 2001 mimo české hranice, a to v Berlíně. Jeho členové jsou však českého původu a již řadu let působí v hudebních tělesech jako jsou Vídeňští filharmonikové nebo Vídeňský komorní orchestr a Petersen Quartett.

Repertoár:

Jelikož nese v názvu jméno skladatele Erwina Schulhoffa, který zemřel v koncentračním táboře, snaží se tudíž oživovat komorní díla českých skladatelů, kteří se stali oběťmi holocaustu – Terezínských autorů.

Scott Joplin´s Ragtime String Quartet

Obsazení: Alexej Saakyan – vnI
Radek Svoboda – vnII
Miljo Milev – vla
Petr Petra – vcl

Charakteristika:

Primáriem, rodák z Minska, absolvoval hudební gymnázium při Běloruské hudební akademii, hrál v Minsk – orchestru a od roku 1996 v Karlovarském symfonickém orchestru. Sekundista působil ve Státní opeře Praha, violoncellista vystudoval JAMU.

Repertoár:

Jak je patrné z názvu, hraje kvarteto ragtime. Z autorů můžeme jmenovat: H. Carmichael, Abba, J. Ježek, K. Šimandl, Ch. Chaplin.

Snítilovo kvarteto
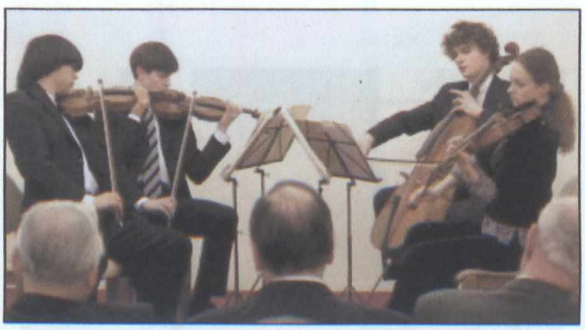
Obsazení: Roman Hranička – vnI
Matěj Polášek – vnII
Barbora Veisová – vla
Šimon Veis – vcl

Charakteristika:

V názvu nese jméno profesora pražské AMU Václava Snítila, který byl žákem slavného Jaroslava Kociana a skladbu studoval u Vítězslava Nováka. V další tradici pokračují jeho vnuk a vnučka Šimon s Barborou Vaisovy. Často účinkují se sólistou – otcem Danielem Veisem, který se prezentuje na violoncello. Kvarteto uvedlo v rakouském Grazu Haydnův kvartet Sedm posledních slov kristových a Americký kvartet A. Dvořáka s velkým úspěchem. Mladá čtveřice účinkuje na mnoha koncertech, např. Ozvěny Semmerlingu, při setkání kardinála Vlka, na projektu Mozart Praha 2006.

Repertoár:

J. Suk, F. Schubert, F. Koželuh, J. Mysliveček.

Spielberg Quartet

Obsazení: Vladimír Kovář – vnI
Eduart Křivý – vn II
Miloslav Vávra – vla
Libor Kučera – vcl

Charakteristika:

V roce 1996 vznikl v Brně nový komorní soubor Spielberg Quartet. Členové jsou absolventi JAMU v Brně a členové souboru Czech virtuosi a Českých komorních sólistů. Primárius působil také v Trávníčkově kvartetu a jako violista Kynclova kvarteta.

Repertoár:

Vedle vážné hudby se soustřeďují i na ostatní žánry, např. na hudbu populární. Členové mají za sebou mnohaleté působení v jiných hudebních seskupeních, se kterými se v rámci své umělecké dráhy účastnili různých prestižních soutěží a vystoupení.

Stamicovo kvarteto

Obsazení: Jindřich Pazdera – vnI
Josef Kekula - vn II
Jan Pěruška – vla
Vladimír Leixner – vcl

Charakteristika:

Kvarteto bylo založeno v roce 1985. Díky havlíčkobrodskému původu zakládajících členů zvolili do názvu kvarteta jméno místního rodáka Jan Václava Stamice. Často spolupracují především s významnými osobnosti a soubory z celého světa. Roku 1997 provedli kompletní smyčcové kvartety Aloise Háby na třech koncertech. Jako soubor se účastní cyklu EuroArt Praha. Účinkovali např. v Auditoriu Mnichovské university, v Haagu a v Bruselu, absolvovali turné po Velké Britanii a Německu. Soubor je pravidelným hostem festivalu Pražské jaro.

Repertoár:

L. Boccherini, J. Brahms, A. Borodin, S. Hororová, J.L. Dusík. Kvarteto provedlo premiéru

neoromantického díla inspirovaného Edvardem Munchem Imaginace pro smyčcové kvarteto soudobého skladatele Václava Kučery. V dvacetiletému výročí nahrál soubor díla „terezínských autorů" (Schulhoffův 1. smyčcový kvartet, Smyčcový kvartet Hanse Krásy a 3. smyčcový kvartet Pavla Haase).

Ocenění:

1987 - výroční cena pro rok 1987 Českého spolku pro komorní hudbu

1988 – cena Grand Prix du Disque de l´Academie Charles Cros Paris za nahrávku smyčcových kvartetů A. Dvořáka (F-Dur, op. 96, G-Dur, op. 106)

1991 - Grand Prix du Disque de l´Academie Charles Cros Paris za nahrávku kompletu smyčcových kvartetů Bohuslava Martinů

1998 - Cena České hudební rady za natočení a provedení smyčcových kvartetů A. Háby na Pražském jaru

1998 – první místo ve srovnávací anketě nahrávek smyčcových kvartetů Leoše Janáčka britského časopisu Gramophone

1993 - Zlatá ladička časopisu Diapasson za nahrávku kvintetů A. Dvořáka (Jan Talich - viola a Jiří Hudec - kontrabas)

Sukovo kvarteto

Obsazení: Ivan Štraus – vnI
Ludvík Hašek –vn II
Karel Řehák - vla
Jan Štros - vcl

Charakteristika:

Tento soubor (původně Jihočeské kvarteto) byl založen členy České filharmonie pod názvem Kvarteto symfoniků v roce 1968. V roce 1970 přijalo se souhlasem dědiců Josefa Suka nynější jméno a s ním i závazek propagovat zejména českou soudobou tvorbu a dílo Josefa Suka zvlášť. Soubor byl založen Karlem Řehákem, Antonínem Novákem, Vojtěchem Jouzou a Janem Štrosem.

Repertoár:

Soubor nahrál Beethovenovy smyčcové kvintety op. 4 spolu s Špelem. Hraje skladby I. Hurníka, I. Bláhy (2. smyčcový kvartet) a K. Husy.

Škampovo kvarteto

Obsazení: Pavel Fischer – vn I
Jana Lukášová – vn II
Radim Sedmidubský – vla
Lukáš Polák – vcl

Charakteristika:

Kvarteto bylo založeno roku 1988 na AMU. Složení Škampova kvarteta se mění nejvíce v obsazení vcl – současný L. Polák je členem od ledna 2004. Členové byli ovlivnění např. Waltrem Levinem z kvarteta LaSalle (zvláště v otázce temp) nebo v oblasti francouzské hudby –Quartetem Italianem. Kvarteto bylo holandským magazínem Vrey Nederlandem zařazeno mezi deset nejlepších kvartetů současnosti. Roku 1993 získalo od londýnské Královské filharmonické společnosti nabídku stát se prvním rezidenčním kvartetem Wigmore Hall (rezidence skončena roku 1998/9), čímž mohlo prezentovat až 20 vystoupení v sezóně a zaměřit se na českou hudbu. Členové byli jmenováni hostujícími profesory v londýnské Royal Academy of Music v oboru komorní hudby na katedře smyčců. Kvarteto si zahrálo v amsterdamském Concertgebouw, pažížském divadle Châtelet, vídeňském Musikvereinu, americkém Lincoln Centre.

Ocenění:

1993 - cena Královské filharmonické společnosti ve Wigmore Hall v Londýně (cena „Best Debut 1993)

2001 - Cena Harmonie za nejlepší nahrávku roku 2001 v kategorii komorní hudby za Janáčkovy kvartety

Repertoár:

Pro Supraphon nahrávali Brahmse, Haydna, Beethovena, Schuberta, Dvořáka, Ravela. kromě pozdních kvartetů Beethovena má soubor nastudovaný op. 95 a částečně op. 59. Na Dnech české hudby v New Yorku se sblížili s Ivou Bittovou, se kterou spolupracují dodnes, nahráli s ní např. Janáčkovu sbírku 53 písní pro jakéhokoliv interpreta v kvartetním přepise Vladimíra Godára, kde členové orchestru dostali také úlohu vokalizace. Spolupracují s panem Štědroněm. V rámci BBC série se účastní dvou koncertů, kdy během 1 týdne posluchači vyslechnou 10 kvartetů W. A. Mozarta (v době Mozartových narozenin).

Talichovo kvarteto

Obsazení: Jan Talich (ml)– vnI
Petr Maceček – vnII
Vladimír Bukač – vla
Petr Prause – vcl

Charakteristika:

Tento soubor byl založen Janem Kalichem st. v roce 1964 během studují na pražské konzervatoři, do názvu si dal jméno dirigenta Václava Talicha, který v souboru působil 36 let. Mezi původní členy patřili Petr Messiereur, Jan Kvapil, Jan Talich starší a Evžen Rattay, Bukač přešel od houslí k viole. V konečném složení hraje soubor od roku 2000 a spolupracuje s agenturou v Paříži, Mnichově dalšími agenturami pro USA a Japonsko, tudíž v Čechách hrají poměrně málo. Primárius je uměleckým vedoucím Talichova komorního orchestru. Kvarteto koncertovalo např. v Carnegie Hall v New Yorku, pařížském divadle Châtelet, londýnské Wigmore Hall, Champs-Elyssée, Beethoven-Haus v Bonnu. Jednou za osmnáct měsíců absolvují turné po USA a Kanadě.

Ocenění:

Rok 1970 - laureát Evropské asociace hudebních festivalů

Repertoár:

Natočili 5 smyčcových kvartetů Felixe Mendelssohna-Bartholdyho, komplet smyčcových kvartetů Ludwiga van Beethovena. Natočili 3 CD s českou hudbou: A. Dvořáka, L. Janáčka, B. Smetanu a F.Fibicha pro společnost Label Calliope. Začínají se orientovat na hudbu 20. století (A.a Berga, kvartety A. Schönberga a A. Zemlinského).

Vereor Quartet

Obsazení: David Mimra – vn I
Petra Mimrová – vn II
Jiří Pelka – vla
Balász Adorján – vcl

Charakteristika:

Primárius hraje jako sólista Komorního orchestru Jana Kociana. Na violoncello během působení souboru hrál Viktor Kozánek.

Virtuosi Quartet

Obsazení: Oldřich Vlček- vnI
Martin Tupý – vn II
Eduard Vaníček – vla
Štěpánka Kutmanová – vcl

Charakteristika:

Soubor složen ze členů orchestru Virtuosi di Praga, jehož uměleckým vedoucím je pan O. Vlček.. Primárius byl od roku 1980 v čele Pražského komorního orchestru a roku 1990 založil Virtuosi di Praga. Předchozími členy byli Lenka Zelbová – (vnI) a Miroslav Kosina (vla). Na obrázku ještě v původním složení.

Repertoár:

Díla skladatelů, jako např.: W. A. Mozart, A. Dvořák, F. Schubert.

Vlachovo kvarteto Praha
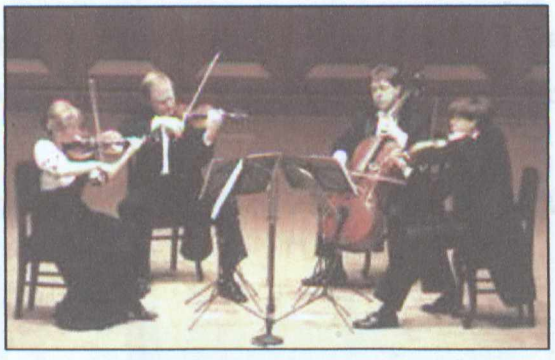
Obsazení: Jana Vlachová – vn I
Karel Stadtherr – vn II
Petr Verner – vla
Mikael Ericsson - vcl

Charakteristika:

Vlachovo kvarteto Praha nese v názvu jméno houslisty, dirigenta a pedagoga Josefa Vlacha, jenž byl vychován Talichovým Českým komorním orchestrem. Kořeny nacházíme v roce 1950, kdy se začali scházet muzikanti na přátelskou hru a zanedlouho se z nich vytvořilo Vlachovo kvarteto v obsazení: J.Vlach - vn I, V. Snítil - vn II, S. Soukupa na violu kvůli zdravotním problémům záhy vystřídal J. Motlík a violoncello zastupoval V. Moučka. Nové Vlachovo kvarteto vzniklo v roce 1982. Už roku 1983 se stalo laureátem české soutěže v Kroměříži (cena za nejlepší provedení soudobé skladby). Hráči jsou navíc členy Českého komorního orchestru v čele s dirigentem Ondřejem Kukalem, Jana

Vlachová je koncertní mistriní, M. Ericsson hraje během některých koncertů jako sólista (např.: Haydnův Violoncellový koncert D dur). Účastnilo se několika známých festivalů, např.: v Schleswig-Holsteinu, Scharwenka, Aucklandu, Tivoli a také mistrovských kurzů (během nich se potkali s profesory - F. Beyerem, Chr. Poppenem. V Roce 2000 vedlo Vlachovo kvarteto interpretační kursy na Vysoké škole ve švédském Ingesundu. Nahrávali pro zahraniční nahrávací společnosti, jako např.: Fontec - Japonsko, Naxos a Marco Polo – HongKong.

Ocenění:

1985 - cena a laureátský titul na mezinárodní soutěži smyčcových kvartet v Portmouthu v Anglii.

1988 - kvarteto pozváno Hindemithovou nadací do Švýcarska na mezinárodní mistrovské kursy (pod vedením Melos-kvarteta)

1991 - Cena Českého spolku pro komorní hudbu

1992 - Cena Českého hudebního fondu (za nahrávky smyčcových kvartetů B. Smetany a L. Janáčka)

1992 - účast na kurzech profesorů F. Beyera v Munchenu či E. Feltze v Berlíně.

1995 - nahrávka kompletního komorního díla A. Dvořáka (na patnácti CD) vrámci největšího projektu uskutečněnému ke stoletému výročí úmrtí A. Dvořáka k roku 2004

2000 - Prestižní cena německých kritiků "Preis der Deutschen Schallplattenkritik" (za nahrávku dvojalba Esquisses Hébraiques ve spolupráci s klarinetistou Dieterem Klöckerem).

2000 - Vlachovo kvarteto Praha řídilo interpretační kursy na Vysoké škole ve Ingesundu (Švédsko).

Repertoár:

Repertoár obsahuje 150 skladeb, ke kterým patří také díla méně známých autorů (Fernström, Fuchs). Spolupracují s různými umělci (E. Brunner, D. Klöcker, M. Kliegel, E. Trenkner, J. Jando, I. Klánský, Z. Tylšar, P. Verner). Pro světovou vydavatelskou firmu NAXOS nahrálo na patnácti CD nahrávku kompletního komorního díla A. Dvořáka. Jedná se o nejrozsáhlejší dvořákovský projekt od jednoho souboru a jeho dokončení je směřováno ke stoletému výročí úmrtí skladatele v roce 2004.

Wallingerovo kvarteto

Obsazení: Pavel Wallinger – vn I
Jan Vašta – vn II
Miroslav Kovář – vla
Jan Škrdlík – vcl

Charakteristika:

Soubor je komorním souborem Státní filharmonie Brno, členové jsou absolventi JAMU v Brně. Kvarteto vzniklo roku 1986 a vedle ocenění získalo speciální uznání na soutěži ve francouzském Evianu. Účastnili se mistrovských kurzů v Semmeringu u Alban Berg kvarteta. Od roku 1990 působí v tomto složení (jako poslední přišel do souboru violoncellista J. Škrdlík). Od tohoto samého roku se podílel na uměleckém růstu kvarteta Lubomír Kostecký (Smetanovo kvarteto). V dnešním složení hraje od roku 1990, kdy do souboru přišel violoncellista Jan Škrdlík. Spolupracují s významnými hudebníky, jako např. Carry Lewis (americký klavírista) nebo Michiko Otaki (japonská klavíristka).

Ocenění:

1987 - první cena v soutěži Beethovenův Hradec

1988 - čestné uznání na mezinárodní soutěži Pražské jaro 1988

1990 - cenu Prix Espace 2 a speciální uznání na soutěži ve francouzském Evianu

Repertoár:

A. Dvořák, B. Martinů, J. Suk, K. Ditters z Dittersdorfu, I. Stravinskij.

Wihanovo kvarteto

Obsazení: Leoš Čepický – vn I
Jan Schulmeister – vn II
Jiří Žigmund – vla
Aleš Kaspřík – vcl

Charakteristika:

Wihanovo kvarteto nese v názvu jméno známé osobnosti Hanuše Wihana (1855-1920), zakladatele Českého kvarteta. Tento soubor je úzce spojen také s dalším známým kvartetem, a to

Smetanovým, jehož violoncellista A. Kohout učil mladé zakladatele na AMU. Kvarteto vzniklo roku 1985 a už tři roky po založení získává první ocenění. Zpočátku působilo pod názvem Smyčcové kvarteto AMU a působili v jiném složení (Jiří Řehák – vla). Členové vedou v Anglii kurzy na Trinity College, kde působí jako navštěvující rezidenční kvarteto, vyučují pro společnost Pro Corda v Leistonu v Suffolku profesionální hudebníky i amatéry na úrovni. Mezi jejich žáky patří i dvě v nejlepší současná anglická kvarteta Sacconi Quartet a Area Quartet. Dodnes se sami vzdělávají a konzultují se zakládajícím členem Alban Berg Quarteta, violistou Hatto Beyerlem v rakouského Grossrammingu.

Soubor vystoupil např. na festivalu Gidona Kremera v rakouském Lockenhausu, účastnil se festivalu Dvořákova Olomouc a několika interpretačních kurzů (např. Pro corda v Leistonu roku 2003). Po neš'ťastné nehodě primária Čepického přijali nabídku výpomoci bývalého primária Schidloff kvarteta, izraelského houslisty Offera Falka, s nímž odehráli tři koncerty v Anglii. Jejich agentura sídlí v Anglii, kde hrají častěji než v Čechách.

Ocenění:

1987 - získali 2. místo v soutěži smyčcových kvartet v Hradci nad Moravicí

1988 – titul laureáta Pražského jara a cenu Hudební mládeže za nejmladšího účastníka.

1990 - vítěz mezinárodní soutěže komorní hudby Trapani

1991 – první cena na Mezinárodní soutěži smyčcových kvartet v Londýně + cena publika

1992 - Cena Českého spolku pro komorní hudbu při České filharmonii.

1996 – 3. místo v Osace (Japonsko) na "Komorní festě"

1998 - vítěz London International String Quartet Competition

Soubor získal nejvyšší ocenění R10 francouzského hudebního časopisu Repertoire (za nahrávku CD Schönberg, Pfitzner u firmy ARCO DIVA, která ho momentálně zastupuje) a ve Francii ještě cenu časopisu Diapason (za nahrávku kvartetů Hugo Wolfa).

Repertoár:

Kompletní Beethovenovy smyčcové kvartety. N. Paganini, B.Britten, W.A.Mozart, J. Haydn, M. Ravel, A. Dvořák, L. Janáček, J. Suk. Pro mladé obecenstvo hrají skladby Beatles, Paganiniho Capriccia v Zinnově úpravě pro smyčcové kvarteto jako možný přídavek.

Zemlinského kvarteto

Obsazení: František Souček – vn I
Petr Střížek - vn II
Petr Holman – vla
Vladimír Fortin – vcl

Charakteristika:

Bylo založeno roku 1994 pod názvem Penguin Quartet, pod kterým jsme ho znali do 9.12.2005. Tehdy přijalo oficiálně v kapli Sv. Vavřince jméno rakouského skladatele Alexandra Zemlinského, který působil 16 let v Praze. Přejmenovali se proto, aby se mohli definitivně prosadit na mezinárodní profesionální scéně, v čemž se jim zdál původní název nevyhovující. Členové se během studia na AMU dostali ke spolupráci s Kvartetem hl. m. Prahy, Kocianovým, Talichovým a Pražákovým kvartetem. Kvarteto se účastnilo např. Festivalu Radio France et Montpellier, mistrovských kurzů Sommerakademie Reichenau. Spolupracuje s organizací ProQuartet-CEMC z Francie, která podporuje mladé umělce. Díky této spolupráci absolvovalo mistrovské kurzy u prof. P. Katze (Cleveland Quartet) a vystoupilo na Festivalu české hudby ve Fontainebleau. Konzultuje s violoncellistou Kocianova kvarteta V. Bernáškem a violistou Pražákova kvarteta J. Klusoněm a studuje u primária LaSalle Quartet W. Levina.

Repertoár:

Kvartety skladatel: J Haydna, W. A. Mozarta, L. van Beethovena, A. Zemlinského, J. Suka, L. Hurníka.

Ocenění:

1999 - vítězství v soutěži Beethovenův Hradec s cenou za nejlepší interpretaci díla L. van Beethovena

2003 – se stali laureátem Mezinárodní tribuny mladých interpretů "New Talent" v Bratislavě

2004 - držitelem Ceny hudební kritiky na XIV. Středoevropském festivale koncertního umění v Žilině

2004 - první cena na 10. ročníku v Soutěži Nadace Bohuslava Martinů 2004 Smyčcovým kvartetem č.3 B. Martinů

2005 - držitelem Ceny Českého spolku pro komorní hudbu na rok 2005

2005 – se stali laureátem mezinárodní soutěže smyčcových kvartet v rámci 60. ročníku českého hudebního festivalu Pražské jaro 2005, kde získali spolu s korejským souborem 2. místo (Siegen Quartet)

Pro úplnost se musím zmínit ještě o kladenském **Drdlově kvartetu**, které vniklo v poslední době. V názvu nese jméno Františka Drdly (1868 Žďár nad Sázavou – 1944), který studoval na konzervatoři u Antonína Bennewitze a Josefa Förstra. Skládá se z koncertních mistrů Symfonického orchestru Čs. rozhlasu a profesorů konzervatoře. Součet let jeho členů je 324 let, tedy průměrný věk každého z nich je 81 let.

Obsazení: Jiří Bezděkovský (vnI)
Břetislav Ludvík (vnII)
Václav Junek (vla)
Josef Kolář (vcl).

Jeho přívlastkem je Aquarius z toho důvodu, že všichni členové jsou narozeni ve znamení Vodnáře. Primáriovi byla v roce 2000 udělena Senior Prix Nadací Život umělce. Cena byla za celoživotní výsledky a jako vyjádření obdivu nad stálou koncertní aktivitu.

8. VÝVOJ INTERPRETACE

U souborů je patrná stylová odlišnost nejen v rámci repertoáru, ale také v průběhu vývoje jednotlivých souborů. Tělesa, která mají ve svém inventáři po dlouhá léta stejný repertoár, mění samozřejmě za dobu jeho hraní styl své stylizace. Každý ze souborů také logicky používá jiný typ interpretace, což ho činí zajímavým.

Změny v obecných estetických zásadách interpretace se tvoří pravděpodobně v těch nejlepších souborech, především ve světových orchestrech. Jejich nezaměnitelná přednost v mohutnosti a rozmanitosti zvuku mnohdy odsouvá do pozadí původní předlohu, která byla psaná například pro menší nástrojové obsazení. Přenesení jednotlivých zásad do společného povědomí trvá mnohdy několik desítek let. Vedle orchestrů mají neodmyslitelnou úlohu v inovaci interpretace také světoví sólisté.

Menší, komorní soubory mají ale tu výhodu, že jejich provedení díla může být flexibilnější. V těchto souborech je menší počet hudebníků, u kterých se předpokládá, že jsou „naladěni na stejnou notu" (přece jen vznikají spontánněji než velké orchestry). Jednotliví členové si rozumí a navzájem se znají. Repertoár samozřejmě dlouho nacvičují a upravují do výsledné podoby, která je společná a vyhovující všem členům.

Během samotného vystoupení však mezi členy působí určité interakce. Pokud funguje těleso jako jeden celek, je schopné reagovat na momentální dispozice vedoucího skupiny. Ačkoliv existují samozřejmě i jiné či opačné názory, líbí se mi výrok violoncellisty P. Casalse, který řekl, že: *„Můj způsob provedení díla netrvá déle než dílo samo, tj. nevím a nemohu dopředu vědět, jestli v něm neudělám změnu, když ho budu hrát znovu."* [3]

[3] Šimůnek:Problémy estetiky hudobnej interpretácie, str. 37

Menší těleso (nebo samostatný interpret, který se ohlíží jen sám na sebe) má přednosti v tom, že má určité vnitřní souznění a může tyto změny v provedení dělat mnohem snadněji než těleso velké. V dřívějších letech probíhala během interpretace určitá spolupráce mezi členy a vedoucí skupiny se dostával do role dirigenta, který řídil a výrazně ovlivňoval výslednou formu skladby. V dnešní době se otázka vedoucího skupiny odsouvá do pozadí a preferuje se spíše spolupráce všech členů souboru najednou. Důležitá je kooperace všech současně.

Nevhodná interpretace může vést ke snížení hodnoty díla a naopak umělecky méně hodnotné dílo může být vyzdviženo na vyšší stupeň. Důležitým prvkem pro správné provedení je dobré porozumění a vcítění se do skladby.

Do některých skladeb musíme „dospět", musíme porozumět jejich složité stavbě nebo kontextu vzniku skladby – ať už dobovému, politickému nebo psychologickému.

Základem posouzení interpretace je rozebrání a normování charakteristické hry daných hráčů, což vede k následnému optimálnímu pohledu na věc. Je to úkolem těch nejlepších odborníků, kteří mají velkou poslechovou zkušenost se všemi hudebními obdobími a jejich objektivita je neopomenutelná.

Mnohdy nejde o celkovou analýzu díla, ale o upřednostnění charakteristických rysů hry. Z hlediska interpretace můžeme rozlišit několik rovin:

1. vertikální, kam patří **intonace, harmonie, styl vibrata, tvoření tónu**
2. horizontální, kam zařazujeme **metrum, tempo, agogiku, ornamentiku**
3. hloubková, kam můžeme zařadit **dynamiku a barvu**[4]

Intonace je neopomenutelným a nejlépe odhalitelným rysem. Nejedná se jen o dobré vyladění (tedy přítomnost správných alikvotních tónů), ale také o přesné nasazení tónu. V některých případech je odchýlení zvuku cílevědomé.

Kdybychom se podívali zpátky do historie, konkrétně k zárodkům jazzu, intonace nebyla v této době až tak důležitá. Důležitější byl nový styl hudby, který se nezaměřoval

[4] Kittnarová, O.: Analýza interpretačního výkonu v hudbě.

jen na uniformní, klasické vystoupení, ale upřednostňoval improvizaci a naopak na nedokonalost svým způsobem poukazoval.

Je důležité objevit ve skladbě harmonická centra, akcenty, důležité a zajímavé tóny z hlediska *harmonie*. Pokud nebudou ve skladbě nalezeny, mohla by interpretace působit monotónně a nezáživně.

Vzájemně spolu souvisí *metrum* (střídání přízvučných a nepřízvučných dob) a *rytmus* (značí plynulost, nepřetržitost, setrvačnost), díky kterým je celek frázován, tedy rozčleněn na určité celky. Pomalé tempo má někdy za následek ztrátu napětí, mnohdy až celkový rozpad formy. Přesné metronomické označení je od Beethovenova období. *Tempo* nemůže být absolutní, je závislé na interpretaci hudebníků spolu s přihlédnutím k dalším dispozicím.

V rozmezí mezi renesančním a barokním obdobím se hrálo pravděpodobně s většími tempovými změnami. U skladatelů se setkáme s různým pohledem například na používání metronomu – Brahms a později Wagner byli odpůrci, Beethoven např. metronom doporučil, ale požadoval osobitost.

Výsledné tempo určuje celkovou hybnost skladby. Důležitým výrazotvorným prostředkem je *agogika*, která je častá v romantické a moderní interpretaci na rozdíl od interpretace barokní, ačkoliv i zde bychom ji našli v používání melodických ozdob.

V novodobé hudbě je agogika spíše otázkou interpreta. *Ornamentika* se týká především staré hudby, ale zároveň také jiných oblastí umění (např.výtvarných). V romantické hudbě je už fixní počet melodických ozdob a jejich druhy.

Barva je nejcharakterističtější pro impresionistické skladby. Důležitá je konsonance a disonance, kombinace nástrojů. Slouží k ní způsob rozeznívání strun, hutnosti dosáhneme hrou unisono, sytost charakterem souzvuku atd.

Nesmíme zapomenout také na plošné zpracování skladby, její rozdělení na celky separované a vnitřně rozlišné od úseků dalších.

Ke zvýšení citovosti slouží vibrato, které má v dějinách také nezastupitelnou úlohu. V originální barokní interpretaci nenalezneme vibrato téměř vůbec.

Pro romantickou interpretaci je příznačné naopak časté a hojné užívání vibrata, které můžeme slyšet u starých nahrávek komorních souborů.

Zvukovou stránku interpretace ovlivňují i další měřítka, např. akustické prostředí koncertního sálu, uzavřený prostor, malý prostor, kostel, velký sál, divadelní sál, atd.

Všechna tato kritéria jsou důležitá jednak pro hodnocení, ale také pro proměnu interpretace. Během dlouholeté zkušenosti s interpretací skladby se prohlubuje interpretovo poznání a porozumění skladbě, což vede také k proměně stylizace dané skladby. Přesně to se děje u souborů, které působí na hudebním poli po dlouhá léta a některé ze skladeb prezentují třeba dvacet let. Jejich styl se v rámci těchto skladeb proměňuje a také se proměňuje styl tělesa jako takového.

9. PŘÍNOS ČESKÝCH HUDEBNÍCH TĚLES DO SVĚTOVÉ HUDEBNÍ KULTURY

Přínos jednotlivých těles bychom mohli rozdělit do několika škatulek. Jedná se jednak o:

1. Přínos umělecký jako takový – do této oblasti můžeme zařadit hudební tělesa, která se zasloužila o šíření české hudební tradice v cizích zemích.
2. Přínos v seznámení s dramaturgií – tělesa, která ve světě prezentují tvorbu českých skladatelů
3. Přínos obecný, tedy důkaz kvality české hudební kultury.

Ohlédneme-li se zpátky k prvním nejvýraznějším kvartetům, nesmíme opomenout úspěch Českého kvarteta, které vystoupilo poprvé 19.1. 1893 ve Vídni. V té době byly známá dvě kvarteta: Roséovo a německé Winklerovo, z nichž první zahrnulo do svého repertoáru Smetanův kvartet Z mého života. České kvarteto se odvážilo prezentovat tento kvartet spolu se Smetanovým Triem g-moll ve Vídni a kritika byla výkonem nadšena. Vídeňská kritika napsala: *České kvarteto upomíná na slavné kvarteto Florentinské jak dokonalostí jednotlivých hlasů, tak i svěžestí a ohnivostí své hry. U srovnání s Roséovým kvartetem snad mu chybí něco vnější uhlazenosti, ale Smetanův kvartet zahráli Pražané s větší plností a vášní než Vídeňáci. Až se České kvarteto vrátí domů, může vyprávět o nadšeném uznání, jehož se mu dostalo od vídeňského obecenstva.*" [5]

Úspěch ve Vídni otevřel kvartetu dveře do Rakouska-Uherska. Zvítězilo svým pojetím Smetany nad ostatními - do té doby si žádné kvarteto nedovolilo zařadit do vídeňského programu kvartet Z mého života. Novinkou se staly dvojjazyčně tištěné plakáty česko-německé a zájem o kvarteto se projevil i v tuzemsku. České kvarteto neuchvátilo Vídeň pouze Smetanou, ale i Beethovenem, Schumannm, Griegem, čímž prokázalo svou všestrannost.

5 Květ, J. M.: Ladislav Zelenka a České kvarteto. Praha, Vydavatelství ministerstva financí 1948

Poté, co roku 1894 navštívilo kvarteto Berlín, se v kritikách objevilo, že Beethovenův kvartet F-dur op.59 *zahráli s podivuhodnou, nejvyšší a sotva kdy před tím slyšenou libozvučností , nýbrž i vroucí vřelost výrazu, jež měla na posluchačstvo přímo zapalující účinek...Od žádného kvartetního sdružení, jež jsem měl příležitost poznat během třiceti let, neslyšel jsem něco tak krásného, jako bylo nebesko Adagio tohoto F-dur kvarteta.* " [6]

Další - Smetanovo kvarteto vystoupilo v zahraničí mnohokrát, navštívilo 37 zemí a počet koncertů byl větší než 900. Jejich přínos byl největší pravděpodobně v tom, že v zahraničí začali prosazovat hudbu 20. století (Sommer). Roku 1957 získalo kvarteto cenu za vynikající reprezentaci naší hudební kultury v zahraničí. Během koncertu v Salcburku stálo v místních novinách: *„Tito 4 umělci ovládají své nástroje dokonale a jsou důvěrně seznámeni s násobilkou komorní hry. Hrají díla, jež mají nejen v hlavě, ale co víc – i v krvi. Hrají s temperamentní intenzitou, oddáni zvukovému působení, a přitom hrají přesně...* " [7]

Janáčkovo kvarteto slavilo triumf v Berlíně roku 1956. Místní kritika napsala: *„ Až do nejniternějšího, nejtišššího záchvěvu i do nejdelikátnějšího instrumentálního výrazu dokonale sehraný, zpaměti hrající soubor, který při vší své kultuře, distingovanost tónu a přednesu nedává ani na chvíli zapomenout, odkud pochází – ze země, která po staletí dávala světu nejtemperamentnější a zároveň nejoduševnělejší hudebníky...* " [8]

„Jejich jména si musíme zapamatovat (když se obtížně vyslovují), protože Janáčkovo kvarteto musí přijet znovu-potlesk posluchačů vyslovil metelně toto přání " [9]

„Jen málokdo u nás slyšel něco o Janáčkově kvartetu. Tím větší bylo naše překvapení:pražské smyčcové kvarteto se ukázalo jako komorní sdružení světové třídy... "[10]
Až na menší chybičku, tedy že šlo o kvarteto brněnské, kritiky příznivé.

---

[6] Květ, J. M.: Ladislav Zelenka a České kvarteto. Praha, Vydavatelství ministerstva financí 1948

[7] Květ, J. M.: Ladislav Zelenka a České kvarteto. Praha, Vydavatelství ministerstva financí 1948

[8] Neuer Kurier, 2.srpna 1955; in Květ, J. M.: Ladislav Zelenka a České kvarteto. Praha, Vydavatelství ministerstva financí 1948.

[9] Tagesspiegel, str. 31; in Mlejnek K.: Smetanovi, Janáčkovi, Vlachovi. Praha, St. hudebního vydavatelství 1962, str. 68

V anglickém časopise The Herald se psalo o dnešním Janáčkově kvartetu: ... *„téměř dechberoucí ve své kombinaci lehké, tenké a čilé hybnosti se skutečnou duší a neobvyklou hloubkou výrazu,"* [11] po koncertě v Bank of Scotland Queen´s Hall (2005), kde hráli společně s M. Jelínkem na kontrabas. Dokonce během cest po Evropě hráli v Addis Abebě na žádost habešskému císaři v jeho paláci. Zahráli tu oba Janáčkovy kvartety. Janáčkovo kvarteto nahrávalo nejen pro Supraphon, ale také pro Deutsche gramophongesellschaft (Kvartet As dur, Es dur a klavírní kvintet A dur A. Dvořáka, Smetanův Kvartet e moll Z mého života), také německou Eternu (Kvartet F dur A. Dvořáka) a americkou nahrávací firmu Westminster (Oktet Es dur Mendelssohna-Bartholdyho).

Vlachovo kvarteto se v rámci koncertního turné podívalo do všech koutů světa, zvláště exotické země stojí za povšimnutí – Libanon, Írán, Afrika atd. Během jejich koncertování v cizině si také zahraniční kritiky zavzpomínaly na slavné České kvarteto: *„Hra Vlachova kvarteta nutí ke vzpomínkám na De Bohemers (České kvarteto). Jsou to pravdiví a vážní virtuosové. Kvartetisté tlumočí díla spontánně, se sobě vlastní českou původností"* [12]

První deska Talichova kvarteta s Dvořákovými kvartety získala Velkou cenu pařížské Akademie CH. Crose a díky ní mohli v Paříži natočit desetideskový komplet Beethovenových kvartetů.

Ze soudobých souborů můžeme jmenovat např. Kvarteto města Prahy, které uvedlo v české premiéře kvartety Z. Cancey v roce 1956, M. Bornauda (1956), VI. Kvartet D. Šostakoviče v roce 1958.

V zahraničí naopak premiérovali Sommerův 1. kvartet, který provedli 11 krát v deseti zemích, Pauerův 1. kvartet uvedený v pěti zemích, J. Felda v sedmi zemích. V premiéře uvedli také V. kvartet J. B. Foerstera, I. Večtomova a V. Hlobila.

---

[10] Časopis Der Tag; in Mlejnek K.: Smetanovi, Janáčkovi, Vlachovi. Praha, St. hudebního vydavatelství 1962, str. 69.

[11] noviny Morgenpost; in Mlejnek K.: Smetanovi, Janáčkovi, Vlachovi. Praha, St. hudebního vydavatelství 1962, str. 68

[12] Het Vrije Volk, Amsterodam, březen 1957; in Mlejnek K.: Smetanovi, Janáčkovi, Vlachovi. Praha, St. hudebního vydavatelství 1962, str. 118

Kvarteto města Brna zase nahrálo pro americkou společnost Serenus Kvartet č.7 K. Weigla. Kocianovo kvarteto nahrálo pro rakouský rozhlas dílo L. Janáčka, J. Haydna. Pro českou televizi Janáčkův 1. kvartet a Brahmsův 2. kvartet a moll.

Pražákovo kvarteto nahrávalo pro rozhlas ve Francii, Německu i Holandsku. Kubínovo kvarteto provedlo premiéru J. Grossmanna – Hudba k obrazům K. Harudy; smyčcové kvarteto J. Vičara. Kynclovo nahrálo pro rakouský rozhlas L. Janáčka. Vystoupilo také na zámku Tullynally v hrabství Sligo, kde provedlo díla B. Smetany.

Také Panochovo kvarteto představuje česká díla v zahraničí. Předneslo Cypříše Antonína Dvořáka v Cannes, za což bylo oceněno. Stejně tak se v jejich prezentaci v cizině objevilo dílo Bohuslava Martinů, za jehož nahrávku Smyčcových kvartetů č. 4 a 6 získalo ocenění Grand Prix du disque de l'Académie Charles Cros v Paříži.

Talichovo kvarteto nemá v Čechách zastupující agenturu, ale má jich několik po světě (Paříž, Mnichov, USA, Japonsko). Jednou za 18 měsíců absolvují turné po USA. V několika recenzích se psalo: *„Pražské Talichovo kvarteto je jedním z přeních souborů v kvartetním světě. Jejich včerejší koncert v Tabaret Hall přilákal spoustu diváků a během koncertu potvrdili svým výkonem jejich skvělou reputaci.* [13]

„Originální Talichovo Kvarteto bylo jedním z nejlepších na světě, jeho druhá generace také.“ [14]

V prestižním časopise Strad byl v lednu 2005 prezentován půlstránkový článek o Zemlinském kvartetu (tehdy ještě Penguin). Podnětem k napsání článku bylo zářijové (rok 2004) účinkování na mezinárodní soutěži smyčcových kvartet v kanadském Banffu.

Vyšla zde také kritika jejich CD Josefa Suka (Smyčcový kvartet č. 1 in B dur, Meditace na staročeský chorál Svatý Václave op. 35a, Smyčcový kvartet č. 2 op. 31).

[13] noviny The Ottawa Citizen, 5/2002; in www.talichquartet.cz
[14] recenze na koncert 22. 2. 2002 v Carnegie hall, New York; in in www.talichquartet.cz

Robert Markow napsal: *„Jestliže nepatříte mezi fanoušky této hudby, pak po poslechnutí této nahrávky budete. Perfektní míšení čtyř hlasů, které znějí, dýchají a frázují jako jeden. Zvuk je teplý a plný, rázný, ale ne drsný... Akustická nahrávka je jasná, úsečná, čistá a dobře vyvážená.“*[15]

Toto kvarteto se jistě výrazně podílí na šíření a prezentování české hudby v zahraničí. Navíc má před sebou jistě skvělou budoucnost a mnoho úspěchů, jelikož se jedná o velmi mladý soubor.

Dalším souborem, který byl jmenován v časopise Strad bylo Stamicovo kvarteto. Po jejich vystoupení ve Wigmore Hall v Londýně dne 3. 3. 2002 se v časopise objevila takováto recenze: *"Byl jsem okouzlen tímto představením, jež přidalo jas a vřelost k měkkosti, rytmické intuici a barevnosti, které jsou očekávány od českých hráčů..."* [14]Po koncertě ve frankfurtské Alten Oper 11. 4. 2002 vyšlo v místních novinách: *"Beethovenův F-Dur kvartet, op.135, jeho zcela poslední kompozice zazářila... tak jasný a transparentní Beethovenův závěrečný zpěv je zřídka kdy ke slyšení."*[16]

Existují festivaly české hudby v zahraničí. V jejich rámci vystoupilo např. Wallinge - rovo kvarteto na Festival Klangboden Wien, kde zahráli kvartety Dvořákův kvartet a moll a C dur, Smetanův kvartet č. 2 3.8., Smyčcové kvartety d moll a G dur A. Dvořáka a společně s nimi vystoupilo také Janáčkovo kvarteto, které předvedlo dílo Janáčka.

Nesmíme opomenout kvarteta, která se zahraničím úzce spolupracují a byli např. přizváni k hostování na prestižních hudebních školách. Jedná se jednak o Wihanovo kvarteto, které vede kurzy v anglické Trinity College a učí i tak úspěšné členy kvartet, jako jsou např. Area Quartet či Sacconi Quartet.

[15] časopis The Strad, 1/ 2005; in www. zemlinskyquartet.cz
[16] časopis The Strad, 6/2002; in www. zemlinskyquartet.cz

Dalším takovým souborem je Škampovo kvarteto, které působilo jako rezidenční kvarteto Signore Hall a jehož členové působili jako profesoři na katedře smyčců v londýnské Royal Academy. V roce 2000 vedli zase členové Epoque kvarteta mistrovské kursy jazzové improvizace na hudební akademii v Jeruzalémě.

V tom samém roce vedlo nové Vlachovo kvarteto Praha interpretační kursy na Vysoké škole ve švédském Ingesundu. Soubor nahrával pro mnoho zahraničních nahrávacích společností, jako např.: DB productions Sweden, CPO Orfeo a ENA - Německo, Naxos a Marco Polo -HongKong, Fontec – Japonsko. Jejich koncerty vysílala např. velmi sledovaná japonská televizní stanice NHK. Z nesčetných kritik jsem vybrala jednu, která mě zaujala. Byla napsaná po koncertě v Kodani, který probíhal v koncertním sále TIVOLI:

Komorní hudba s tradicí. Aplaus stojícího publika a voňavé přídavky - ano, Vlachovo kvarteto Praha mělo úspěch a to z dobrého důvodu.pečlivě vyladěný zvuk, precizní nuance, bdělé ucho a mimořádné vědomí co se týče formy a obsahu. S charakteristickými lehkými smyky se každý nástroj vyrovnaně vehrál do stejného, jasného a subtilně flexibilního zvuku. Balance se hýbe nepozorovatelně, ale působivě, podle momentální role každého hlasu, jako nadřízený nebo podřízený. Zvuk je tak kontrolovaný, že dynamická modulace se může držet i uvnitř malého rámce. Pianissimo se nuancuje do nekonečna aniž zvuk zaniká, nejmenší vychýlení vystoupí nerušeně do popředí a výraz zůstává intimní aniž ztrácí na svojí energii. A kdy člověk naposled slyšel tak uvědomělé a diferencované použití vibráta k vytvoření barvy a charakteru? Vlachovo kvarteto Praha má zkrátka neobyčejně bohatou "paletu s barvami", kterou používá s nejlepším vědomím a vkusem.[17]

Téměř většina z kvartet absolvovala koncerty v cizině. Na naší hudební scéně existuje velké množství souborů, které vyvolaly v cizině příznivé ohlasy a které se prosadily. Dokazuje to např. spolupráce se zahraničními nahrávacími společnostmi, recenze v zahraničních hudebních časopisech a novinách.

[17] Časopis Politiken - Dánsko 11.7.2001; in www. vlachquartet.cz

10. ROZHOVOR SE SEKUNDISTOU APOLLON KVARTETA PANEM RADKEM KŘIŽANOVSKÝM

1. Co vás podnítilo k založení kvarteta?

Do osmnácti let mi bylo jedno, jestli budu hrát na housle nebo ne. V této době mě začal učit pan prof. Ruis, který potřeboval narychlo během půl roku sestavit kvarteto, které by reprezentovalo konzervatoř na Beethovenově soutěži. Na soutěži jsme nedopadli příliš dobře, ale pan profesor v nás tímto probudil lásku ke kvartetu. Řekl nám: „Ty, Pokorný, Vaulin a Šporcl budete hrát v mém kvartetu." Od té doby mě začali housle skutečně bavit. Počáteční 3 roky jsme byli všichni zaujati hrou a zkoušeli tři hodiny denně. Volno jsme měli pouze jeden týden v létě.

2. Z jakého důvodu jste začali se souborem interpretovat jazzovou hudbu? Kvůli rozšíření repertoáru, přilákání více posluchačů nebo kvůli vlastnímu potěšení?

Bývalý primárius Martin Válek dostal darem nahrávky amerického jazzového kvarteta Turtle Island String Quartet, který mimochodem dostal letos cenu Grammy 2006 za nejlepší crossoverovou desku. Byli jsme tak nadšeni a tak strašně se nám to líbilo, že jsme se okamžitě zkontaktovali. S houslistou Davidem Balacrishnanem, který píše většinu děl, se známe již velmi dlouhou dobu. Od něj nakupujeme všechny noty a komunikujeme prakticky pouze s ním aniž bychom se někdy viděli.

Nám se všem jazz líbil a vůbec výlety do různým žánrů. Nějakou dobu nám trvalo, než jsme nastudovali všechny efekty, které oni de facto vymysleli - bicí efekty a vše, co se dá s nástroji dělat. Začali jsme jazzové skladby postupně přidávat jednu, dvě ke klasickému programu. Během dvou let jsme si vytvořili repertoár takový, že jsme mohli hrát pouze

jazzové koncerty. Natočili jsme dvě CD, první je zaměřeno na crossover, druhé je typicky jazzové (Noc v Tunisu). Máme ještě jednu desku natočenou pět nebo šest let zpátky v Rakousku s triem Fritzem Pauera – jazzovým klavíristou (soubor hraje ve složení kontrabas, bicí, klavír). S tímto triem jezdíme už 5 let hrát do Rakouska. Navštíví nás také zanedlouho v České republice.

3. Jazzový repertoár je jistě lákavý pro mladé obecenstvo. Pociťujete to? Všímáte si, že by vaše obecenstvo omládlo?

Určitě. Řekl bych, že mladí lidé obecně málo chodí na koncerty. Já osobně nejraději chodím na to, co neznám. Jsem schopný se u toho odosobnit a nepojímám skladbu tak technicky. Když ji znám nebo hraji, neprožiju si ji tolik.

4. Máte během každého koncertu repertoár rozdělen půl na půl nebo si repertoár vybíráte podle situace?

Ve většině případů tomu tak není. 90 procent koncertu máme klasický repertoár a jako přídavek dáme jednu, dvě věci. Když to pořadatel chce, tak uděláme repertoár půl na půl, což považuji za nejlepší kombinaci. Obecenstvo, které přijde kvůli klasickému repertoáru, po přestávce většinou neodejde a je zvědavé, jak se bude koncert dál vyvíjet. A naopak. Ten, kdo přijde na jazz, nepřijde až na druhou polovinu, ale už na začátek koncertu. Kvůli tomu jsme začali zařazovat jazz do repertoáru. Snažíme se přivést ty, kteří mají rádi jazz, ke klasice a naopak. Podle našeho mínění je to vše dohromady propojené. Klasika se nám hraje lépe, protože máme průpravu k jazzu a naopak. Např. jeden z našich nejlepších jazzových klavíristů má vystudovaný klasický klavír.

5. Jak ve vašem souboru probíhá nastudování skladby? Máte vůdčí osobnost, nebo spolupracujete na nastudování společně? Konzultujete skladby s někým? Radíte se o jejich nastudování?

V minulém složení jsem studoval všechno já a ostatní k tomu něco přisadili. Vždy tu byl mluvčí, který řekl, jaká bude konečná verze. Podle mě to není dobrá cesta. Když jsou všichni čtyři naladěni na stejnou vlnovou délku a chtějí to nejlepší řešení, je to rozhodně lepší řešení. Není dobré, když je to jednomu členu jedno. V dnešním složení jsou natolik velké osobnosti a tvůrčí typy, že není nutné zasahovat jako jedinec. Výsledek se vytváří díky všem členům.

Už 7 let s nikým nekonzultujeme. Ne snad proto, že bychom nechtěli, ale není na to příliš času. Teď se chystáme – tedy vlastně už dlouhou dobu nahrát Janáčkovy kvartety, ale vždy nás někdo předběhne. Škampovo kvarteto asi před dvěma roky, nedávno zase Talichovo kvarteto, takže budeme muset nějaký rok počkat.

6. Jak často míváte koncerty doma a v zahraničí? Jedná se v cizině spíš o jednorázová vystoupení nebo turné? Kde je podle Vašeho názoru lepší publikum?

Více hrajeme tady v tuzemsku. Co se týče publika, tak to je pokaždé jiné. Záleží na místě, kde hrajeme. Např. v Karviné je patrné, že je publikum chladnější a není tak zvyklé chodit na koncerty. Na druhé straně v Praze jsou lidé „zhýčkaní", každou chvíli zde vystupuje nějaká kapacita. Záleží na konkrétních podmínkách.

7. Hrajete již 13 let, pociťujete nějaký vývoj ve vaší interpretaci? Např. v dílech, která hrajete po delší dobu?

Určitě ano. Je to dané především tím, že přišli dva noví členové. To má velkou váhu. Kvarteto musí být čtyři sehraní hráči a vždy stojí na primu a na violoncellu.

8. Sledujete vývoj například u ostatních souborů? Řekl jste si, že tento soubor se dobou zlepšuje či naopak? Máte nějakého favorita kromě Vašeho souboru?

U nás existuje spousta vynikajících kvartet (Škampovo, Panochovo). Pražákovo kvarteto patří podle mě jako jediné ke světové top špičce. Toto kvarteto má zajímavé složení, hrají v něm opravdu 4 individuality. Primáriovi trvá delší dobu než danou věc nastuduje. Pravým opakem je violoncellista M. Kaňka, který je neuvěřitelně aktivní a zároveň génius - okamžitě zahraje všechno. Hraje sólově, na kurzech atd.

9. V dnešním složení jste nehráli od počátku vzniku kvarteta. Hrál s vámi Martin Válek (vnl) a Vladimír Kroupa (vla). Hraje se vám dnes lépe?

V této sestavě jsme hráli 5 let. Dnes se mi hraje určitě lépe, bylo to úplně něco jiného. Nevzpomínám však na tu dobu nijak ve zlém, byly to hezké roky. Jen rozchod nebyl úplně v pořádku, dodnes je to mezi námi cítit. Jsem teď ale mnohem spokojenější, protože jsem přesvědčen, že členové chtějí dělat na sto procent to, čemu se v kvartetu uvázali. U dřívější sestavy jsem o tom přesvědčen nebyl.

10. Účastnili jste se mistrovských kurzů v Německu a Holandsku. Co takové kurzy všechno obnášejí?

V Holandsku jsme se účastnili soutěže v Evianu, kde jsme nedopadli příliš dobře. Nebyli jsem tehdy moc připravení a byly tam lepší soubory. Soutěže nemám nijak zvlášť rád. Před dvaceti lety byla účast v soutěžím mnohem důležitější než dnes. Otvíraly dveře do světa, dnes přinášejí možnost spolupráce s různými agenturami a vydavatelstvími. Ale díky této soutěži jsme se dostali na mistrovské kurzy do Kerkrade, kde jsme studovali u pana profesora Sobkina (bývalý cellista z Fine Art´s Quartet). Kurzů se účastnilo celkem čtyři kvarteta, kterým se věnují dva profesoři. Práce probíhá dopoledne u jednoho a odpoledne

u druhého profesora. Kurzy navštěvuje dalších 500 amatérských hudebníků, kteří pasivně pozorují práci a později v jednotlivých místnostech dávají dohromady své soubory a snaží se aplikovat získané informace.

Druhý, týdenní byl při festivalu Schlesvick-Holstein, který pořádá Lubecká univerzita. Navštěvují ho ty největší hudební špičky. Dostali jsme pozvání od pana Puchlera (primárius Alban Berg Quartet), kterému jsme poslali do Vídně naše CD. Dokonce nám sehnali sponzory, takže jsme si platili pouze cestu. Celkem se účastnilo 10 kvartet, které studovaly u všech vyučujících. Šlo o velmi intenzivní práce – dopoledne jsme zkoušeli sami, až do sedmi hodin do večera byly zkoušky.

11. Jak byste charakterizoval úroveň kvartetní hudby v Čechách v porovnání s Evropou?

Česká republika je kvartetní velmoc. V porovnání s tím, jak malý prostor zaujímá (na rozdíl od velké Francie), se zde vytvořila velká spousta výborných kvartet.
V Americe se musí tvrdě pracovat, nehraje se jeden sólový koncert jako u nás, ale stále nový repertoár. Hraje se především orchestrální repertoár, protože většina hráčů ví, že se sólově nemůže prosadit. V orchestru mají pevný plat a stálé místo.

12. Jak byste hodnotil vývoj kvartetní hudby u nás? Které mezníky jsou z Vašeho pohledu nejdůležitější?

Jednoznačně České kvarteto založilo tuto skvělou kvartetní tradici, která se naštěstí udržela až dodnes.

13. Rýsuje se u vás na konzervatoři budoucí skvělé kvarteto?

Bohužel má tato škola volnější charakter. Žáci nevidí v kvartetu budoucnost, všichni se vidí spíše jako sóloví hráči. Nakonec třeba u kvarteta zůstanou. Žádný soubor se zde nevytvořil bez donucení. Studenti nejsou ochotni věnovat ten čas a nevím o nikom, kdo by měl jednak dostatek technických schopností a jednak vizi skutečně kvartetní hudbu do budoucna dělat. Měli by se komorní hudbě věnovat, což by jim později pomohlo v hře sólové. My jsme například absolvovali s orchestrem, což se jen tak někomu nepovede. Málo kdo může hrát sólově s orchestrem a my jsme vystoupili všichni čtyři najednou. Dnes jsou jiné možnosti, nejlepší studenti dostanou individuální plán na studium v zahraničí, což se za našich studiích stát nemohlo. Většina tehdejších nejlepších houslistů skončila u kvarteta nebo v komorní hudbě (J. Talich, P. Fišer).

14. Znamenala pro vás nějaké výhody vaše smlouva s Českým rozhlasem?

Byli jsme sólisté Českého rozhlasu a vyplývalo z toho, že jsme měli možnost nahrát jedno CD za rok. Nahráli jsme jedno a na druhé jsme si museli sehnat sponzory. Rozhodli jsme se spolupráci ukončit a Český rozhlas posléze ukončil každému z členů smlouvu.

15. Dá se podle vás kvartetní hudbou uživit?

Pražákovo, Škampovo, Panochovo kvarteto jezdí neustále po světě na koncerty a vydělávají na naše poměry velké peníze. Je to však na úkor něčeho. Podle mě se to dá dělat osm, deset let a poté to přestává bavit. Každý z nás má i jiné aktivity, které bych nerad oželel. Moje agentura pořádá 10 festivalů komorní hudby po republice, dělám dramaturga a učím na konzervatoři, což mě všechno strašně baví. Kvarteto je také určitá izolace - takové manželství, víme, jak se druhý zachová a co od něho můžeme čekat. Je nutné

přijímat vjemy z okolí, zajímat se o další věci a mít jiné zájmy. Na druhou stranu pokud dvakrát odřeknete koncert, příště už vás nemusí oslovit. Jedná se o začarovaný kruh.

16. Co považujete za svůj největší úspěch dosažený s Apollon kvartetem? Máte vytyčenou hranici, čeho byste chtěl s kvartetem ještě dosáhnout?

Moje představa se mění rok od roku. Když jsem začínal, tak stejně jako každý, chtěl jet do Carnegy Hall. Během našeho působení jsme jezdili po Japonsku, Evropě, v Americe jsme nebyli. Přístup se u nás mění s rodinnou situací. Naše preference jsou teď už někde jinde. Nevyměnil bych kariéru za rodinu. Mnohem důležitější je pro mě také přátelství se členy kvartetu než to, že vydělávám miliónu. Důležité je, abychom se my bavili a dobře hudbu prožívali. Tím budeme působit dobře také na publiku.

11. ZÁVĚR

Diplomová práce s názvem Profesionální české hudební soubory (smyčcová kvarteta) pojednává o vývoji české kvartetní tradice u nás.

Krátce se zabývá hudbou a repertoárem období klasicismu, ve kterém se kvartetní hudba začala poprvé objevovat a postupně vyvíjet. Zachycuje první učitele komorní hudby na obou konzervatořích a jejich žáky, kteří dále rozšiřovali tradici komorní hudby u nás. V práci se snažím zachytit také kontrastní situaci ve dvou největších centrech – v Praze a Brně.

Nahlédneme do podhoubí hudebního života, který kolem roku 1900 zajišťovaly organizace, jako např.: Jednota pro hudbu komorní, Český spolek pro komorní hudbu nebo Klub mladých. Dále se v práci věnuji nejvýznamnějším souborům 1. poloviny 20. století, kde nejdůležitější je České kvarteto, ve dvacátých letech potom přibývají další soubory, jako např.: Ševčíkovo-Lhotské kvarteto, Heroldovo kvarteto, Ondříčkovo kvarteto či Zikovo kvarteto, soubory, které se výrazně prosadily po druhé světové válce a samozřejmě současnými profesionálními smyčcovými kvartety, které jsou velmi početné.

Hlavním posláním mojí práce je informovat právě o zmíněných soudobých souborech. O jejich žánrovém zaměření, které preferují. Většina těles se zaměřuje na díla klasických autorů, ale objevují se i takové, které interpretují za pomoci úprav hudbu swingovou, jazzovou nebo dokonce populární (např. skladby Beatles v podání kvarteta Indigo, Klárova kvarteta a dalších).

Také podávám informace o obsazení souboru, délce působení souborů na české scéně. Některé pokračují v tradici již dříve vzniklých kvartet, v některých případech předávají starší členové tradici svým mladším potomkům. Zde bychom mohli jmenovat Talichovo

kvarteto, které tři roky „zaučoval" Jan Talich st. a na jeho místo posléze přišel jeho syn Jan Talich ml.

Jiná kvarteta naopak vznikají nově – sem patří především soubory složené z velmi mladých interpretů, jako např. Rainbow quartet, ale také třeba již zmíněné Drdlovo kvarteto, jehož věkový průměr činí 81 let, a tím potvrzuje, že i opak je pravdou. Podávám údaje o dosavadních úspěších jednotlivých souborů nejen doma, ale také v zahraničí, o cenách, které jim byly uděleny a o umístění v tuzemských či mezinárodních soutěžích.

Ke každému ze soudobých kvartet jsem se snažila získat také fotografie, které jsem, pro lepší orientaci a větší přehlednost mé práce, umístila přímo do textu jako informační foto menšího formátu. U některých starších souborů jsem obrázky uložila v příloze.

Na závěr mé práce jsem požádala o rozhovor sekundistu Apollon kvarteta - panem Radkem Křižanovským, který s radostí přislíbil. Vybrala jsem si ho, neboť Apollon kvartet je jedním z těles, které interpretují jak klasickou hudbu, tak i hudbu jazzovou. Na české hudební scéně existují již třináct let, navíc spolupracují se zahraničními soubory a účastnili se několika mistrovských kurzů, konkrétně v Holandsku a Německu.

Setkání s panem Křižanovským bylo velmi milé a podnětné. Patří mu také dík za vřelé přijetí.

12. SUMMARY

The main topic of this dissertation is professional Czech music ensembles, namely string quartets. The work deals shortly with the development of Czech string tradition.
Firstly, it examines music and repertoire of classicism, which was the period when the quartet music appeared for the first time and started to develop gradually. It introduces the first teachers of chamber music of conservatoires in both Prague and Brno, and their pupils who spread further this tradition. Moreover, the work tries to portray the differences between the situations in the two biggest centres, Prague and Brno.

This work presents also the music life of 1900, and it predominantly provides some information on the music organisations at that time: Union for Chamber Music, Czech Association for Chamber Music or Juvenile Club. The most important ensembles of the first half of the twentieth century are introduced; among the discussed ones is The Czech Quartet, then The Ševčíkovo-Lhotské, The Heroldovo, The Ondříčkovo and The Zikovo Quartet. The ensembles that were active during World War Two are also mentioned, as well as the contemporary ones.

The summary of the information on the contemporary string quartets is one of the main purposes of this dissertation. Particular attention is paid to the genre that these ensembles prefer. Most of the present-day quartets concentrate on the classical genre, nevertheless some examples of quartets playing swing, jazz or pop-music can be found as well (for example The Indigo Quartet and The Klárovo Quartet performing the songs of The Beatles, etc.)

Members, as well as duration of the existence of the individual contemporary quartets are explored in detail. On the one hand, there are quartets that follow the tradition of the ensembles that were established earlier; in some cases, the elderly members even pass on the tradition to their children. This is the example of Talichovo Quartet, where his son Jan Talich junior altered Jan Talich. On the other hand, other quartets are newly established at present. These consist mainly of the interprets of younger age (e.g. Rainbow Quartet), however, the average age of the members of Drdlovo Quartet, which is also discussed in the work, is over

85 years. The details of both home and foreign achievements of the individual ensembles are mentioned as well. The text is also accompanied with pictures of each contemporary ensemble that is discussed; the photographs of some of the older ensembles can be found in the appendix.

The end of the work is provided with an interview with Mr Křížanovský, the second-violin player of Apollon Quartet, which interprets both classical and jazz music. The ensemble has been playing for thirteen years already. It cooperates with quartets from abroad, and it has participated on several Master courses as well. The meeting with Mr Křižanovský was very pleasant and inspiring, and I would like to thank him very much for his warm welcome.

13. SEZNAM LITERATURY

Černý, J., Kouba, J., Lébl, V.: Hudba v českých dějinách od středověku do nové doby. Praha, Editio Supraphon 1989

Kittnarová, O.: Analýza interpretačního výkonu v hudbě. Praha, Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta 1999.

Květ, J. M.: Ladislav Zelenka a České kvarteto. Praha, Vydavatelství ministerstva financí 1948.

Mlejnek K.: Smetanovi, Janáčkovi, Vlachovi. Praha, St. hudebního vydavatelství 1962.

Smetana, R.: Dějiny české hudební kultury 1890/1945. 1. díl. Praha, Academia, nakladatelství Československé akademie věd 1972.

Smetana, R.: Dějiny české hudební kultury 1890/1945. 2. díl. Praha, Academia, nakladatelství Československé akademie věd 1981.

Smolka, J.: Dějiny hudby. Praha, nakladatelství TOGGA 2003

Šimůnek E.: Problémy estetiky hudobnej interpretácie. Bratislava, 1959

Vratislavský, J. : Janáčkovo kvarteto. Praha, Edice Supraphon 1975.

Vratislavský, J.: Moravské kvarteto. Praha 1961

Zenkl, L.: ABC Hudební nauky. Praha, Editio Bärenreiter 2003.

Žídek, F.: Čeští houslisté tří století. Praha, vydavatelství Českého hudebního Vincku PANTON 1982.

Časopisy:

Harmonie

Hudební rozhledy

Internetové stránky:

http://agenturajd.net
http://concerts-prague.cz/Kocian
old.katyd.cz/clanek.php?&id=9
sweb.cz/miljo.milev/cesky.htm
www.agentura-canzonetta.com
www.arcodiva.cz
www.arskoncert.cz
www.art-agency.cz
www.artpetra.cz
www.bohdanbubak.com
www.globart.cz
www.janacek-quartet.zde.cz
www.kapralova.org/QUARTET.htm
www.konzervator.brno.indos.cz/Housle/KynclovoKvarteto/default.htm
www.lagambetta.com
www.lupulus.cz
www.mfo.cz
www.moravianquartet.wz.cz
www.nostitzquartet.com
www.rainbowquartet.com
www.stamicquartet.cz

www.sweb.cz//bennewitz

www.talichquartet.czhttp

www.triartmanagement.cz/apollon/

www.trifolium.cz

www.vlachquartet.cz

www.volny.cz/jelinekmilos

www.volny.cz/kubin.kvarteto

www.volny.vz/spielberg

www.zemlinskyquartet.cz/

14. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK :

AMU – Akademie múzických umění

Atd. – a tak dále

BBC – název anglické radiové stanice

ČSČKU

FOK - Symfonický orchestru hl.m. Prahy (Film – Opera – Koncert)

JAMU – Janáčkova akademie múzických umění

např. - například

ND – Národní divadlo

USA – Spojené státy americké

Vla – viola

Vcl – violoncello, cello

Vn – housle, violino

Vn I – první housle

Vn II – druhé housle

V + W – J. Voskovec aj. Werich

15. PŘÍLOHA

Obrázek 1: První fotografie Smetanova kvarteta; J. Rybenský, L. Kostecký, V. Neumann a A. Kohout.

Obrázek 2: Smetanovo kvarteto: J. Novák, L. Kostecký, M. Škampa, A. Kohout

Obrázek 3: Janáčkovo kvarteto: J. Kratochvíl, J. Trávníček, J. Matyáš, K. Krafka

Obrázek 4: Vlachovo kvarteto

Obrázek 5: Moravské kvarteto: Dr. J. Beneš (vla), B. Havlík (vcl), R. Šťastný (vnI), L. Borýsek (vnII).

Obrázek 6: Hugo Böettinger, Sukovo kvarteto s vlastnoručními podpisy, 1907.

Ústřední knih.Pedf UK
2592070629